

Nemške čete so naletele na hud rumunski odpor.

VROČI ARTILERIJSKI SPOPAD. — BOJNA SREČA SE JE ZAČELA OBRAČATI NA STRAN RUMUNOV. — RUSI POROČAJO, DA SO ODBILI VEČ SOVRAŽNIŠKIH NAPADOV. — AVSTRILJCEM SE JE POSREČILO ZAVZETI NEKAJ VIŠIN PRI ORŠAVI. — BOLGARI IN NEMCI ZASLEDUJEJO UMIKAJOČEGA SE SOVRAŽNIKA. — BIVŠI ŠEF NEMŠKEGA GENERALNEGA ŠTABA PRI KIMPOLUNGU.

Bukarešt, Rumunsko, 29. oktobra. — Vrhovno poveljstvo rumunske armade je izdalo sledeče poročilo: — Severna in severozapadna fronta: Pri Bizazu je prišlo do vročih artilerijskih spopadov. V dolini reke Protus se ni ničesar posebnega pripetilo. Operacije v dolini Buzecu ovira slabo vreme.

V dolini reke Progve je vprizoril sovražnik na nas več hudih napadov, katere smo pa z lahkoto odbili ter zasedli goro Unhimare. Vzhodno od Alute je koncentriral sovražnik močno armado, katere prednje straže so se že spopadle z našimi. V kratkem se bo vnela splošna bitka, ki pa ne bo tako kmalo končana.

V Juil dolini so stopile naše čete v ofenzivo. Sovražnik se je začel umikati v gore in mi ga neprestano zasledujemo. Vjeli smo deset častnikov in 250 mož ter poleg tega zaplenili tudi veliko vojnega materijala.

Na ostalih frontah je položaj neizpremenjen. Bukarešt, Rumunsko, 29. oktobra. — Ob rumunsko-sevdmograški meji so odvzeli Rusi in Rumuni Nemcem troje važnih postojank. Istotako se je moral sovražnik tudi v Juil dolini umakniti. Rumuni so zaplenili dve havbični bateriji.

Bukarešt, Rumunsko, 29. oktobra. — Rumunski vojaški strokovnjaki ne pripisujejo operacijam v Dobrudži posebne važnosti. Pravijo, da je za celo Rumunsko velikanškega pomena, ker so rumunske armade ob sevdmograški meji uspešne.

Rumuni bodo v najkrajšem času dobili še veliko množino čet iz Rusije in z njihovo pomočjo jim bo mogoče zoperstaviti se Mackensenu in Falkenhaynu.

Petrograd, Rusija, 29. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno poveljstvo ruske armade, se glasi:

— Na sevdmograški fronti smo odbili vse sovražniške napade. V dolini Uzul smo vjeli 10 častnikov in 900 mož.

V dolini Buzeu so zasedli Rumuni goro Guluta-Gereh. Severno od Kimpolunga smo zasedli mesto Ličesi. Pri tej priliki smo vjeli 300 nemških vojakov.

V dolini Alute so Rumuni za deset vrst napredovali. V Dobrudži se ni zadnje dni položaj posebno izpremenil.

Sofija, Bolgarsko, 29. oktobra. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade razglša:

— V Dobrudži neprestano zasledujemo umikajočega se sovražnika. Sovražnik se neprestano umika ter skuša dospeti do pontonskih mostov pri Hiršovi in Brajili. Napol dograjen pontonski most pri Hiršovi so Nemci že razdejali.

Berlin, Nemčija, 29. oktobra. — Rumunske čete nudi-jo Nemcem in Avstrijcem na rumunsko-ogrski meji močan odpor. Nemške čete, katerim poveljuje general Falkenhayn in ki so dospele že do Kimpolunga, zamorejo le počasno napredovati.

Sofija, Bolgarsko, 29. oktobra. — Iz Carigrada poročajo, da so vjeli zadnje dni Turki v Dobrudži nad tisoč ruskih vojakov in razen tega zaplenili tudi precej vojnega materijala.

Dunaj, Avstrija, 29. oktobra. — Fronta avstrijskega prestolonaslednika Karla Franca Jožefa: — Južno od Vesterony in Červene veže so avstrijske in nemške čete zavezele več višin, s katerih je mogoče kontrolirati Oršavo.

Pariz, Francija, 29. oktobra. — Nemški zrakoplovci vprizarjajo neprestano napade na Bukarešt. Med prebivalstvom je že parkrat nastala velika panika. Ljudje beže v Jaso. Nekateri pravijo, da je v Jaso pobegnilo že nad 30 rumunskih poslancev.

Pariz, Francija, 29. oktobra. — Rumunom ni kazalo drugega kot prepustiti sovražniku ozemlje med Donavo in Črnim morjem. Zadnji ostanki, ki se nahajajo v severnem delu Dobrudže, si prizadevajo pravočasno prekoračiti Donavo ter dospeti na levi breg. Tam se bo v najkrajšem času koncentrirala močna rumunsko-ruska armada, katere naloga bo zavstaviti prodiranje bivšega šefa nemškega generalnega štaba, generala Falkenhafna. Rumuni so uverjeni, da je njihova edina rešitev, če preprečijo centralni-ma državama prodiranje iz Sedmograške. Kakorhitro se jim bo to posrečilo, bodo začeli prodirati proti jugu, in če bo mogoče, odrezali gen. Mackensenu pot iz Dobrudže.

Rusi neprestano pošiljajo Rumunom nova ojačenja. Rumunsko prebivalstvo se je vsled zadnjih zmag rumun-ske armade precej pomirilo in trdno zaupa v zmago. Nemci so mislili, da bodo Rumunsko lahko tako preplavili kot so preplavili Srbijo. Zdaj so gotovo že izprevideli, da so delali račun brez krčmarja.

Ob Črnem morju vlada mir.

Nemčija se je zmotila.

Angleški admiral Lord Beresford pravi, da bi Nemčija lahko v 60 dneh zmagala, ako . . .

Washington, D. C., 29. oktobra. — Admiral Lord Beresford je pisal kolonelu Robertu M. Thompsonu, predsedniku Mornariške Lige v Združenih državah, da je imela Nemčija pričetkom vojne velikan-sko priljubeno zmagovalno, Nemci bi bili lahko v Parizu ter tako prisili-li Francijo, da bi sklenila mir žnjimi ter nato še na Rusijo vda-riili. "Ona bi nas prisilila na ko-lena v nekaj mesecih", pravi an-gleški admiral.

Pismo admirala Beresforda se na nekem mestu glasi:

"Zelel bi, da bi me ljudje po-slušali pred vojno. Jaz mislim, da bi se dalo lahko preprečiti; ven-dar, ušli smo velikanški nevarno-sti, kajti, ako bi Nemci poslali na-pram nam, kar bi mogli, ne da bi bili nam prej napovedali vojno, — ako bi napadli naše ladje, bi nas v kratkem spravili na kolena. Nemci bi lahko v prvem tednu potopili najmanj en tisoč parni-kov, in če bi mi prav imeli trikrat več deadnoughtov, bi nam nič ne pomagali. Jaz sem to vedno pravil našim ljudem in vam".

Dalje navaja kakne načrte so Nemci imeli.

"Ako bi Nemci izpeljali načrte, ki so imeli izdelane, bi bili prišli v Pariz in prisilili Francijo, da bi sklenila žnjimi mir, in kmalu na-to bi bilo pa lahko v Petrogradu ter tako potali vladajoča sila v Evropi, mogoče za eno stoletje."

Japonski poslanik pri pred-sedniku.

Asbury Park, N. J., 29. oktobra. — Vikomte Almano Sato, ki je ravnokar prišel v Združene države kot poslanik za Japonsko v Wash-ingtonu, je prišel sem, da se bo sestal s predsednikom Wilsonom v Shadow Lawn ter se mu pred-stavil.

Raznašalci b-zojavk bodo mogoče zastavkali.

Poročali smo, da so se v New Yorku organizirali dečki, ki raz-našajo brzovjake. Pisali smo tudi, kako slabe razmere vladajo pri tem delu. Dečki bodo potom svo-jeja odbora kmalu poslali družbi svoje zahteve, nakar bodo okoli Božiča, ako se jim ne bo ugodilo, zastavkali, kajti takrat bodo imeli najboljše priliko, da bodo prisli-li družbo, kar takrat imajo brzo-javne družbe veliko posla.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja po-šte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, spre-jemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE ZA ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLU-ČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljavo toliko časa, da se izplača na določen naslov. Isto-tako nam jamčijo zanesljivost ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svez-i radi vojne in radi sigurnosti pri po-siljanju denarja.

K	\$	K	\$
10....	1.50	120....	15.90
15....	2.15	130....	16.90
20....	2.75	140....	18.20
25....	3.40	150....	19.50
30....	4.05	160....	20.80
35....	4.70	170....	22.10
40....	5.35	180....	23.40
45....	6.00	190....	24.70
50....	6.65	200....	26.00
55....	7.25	250....	32.50
60....	7.90	300....	39.00
65....	8.55	350....	45.50
70....	9.20	400....	52.00
75....	9.85	500....	65.00
80....	10.50	600....	78.00
85....	11.15	700....	91.00
90....	11.80	800....	104.00
100....	12.00	900....	117.00
110....	14.30	1000....	129.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi na-kasovali po njih. — Včasih se bo sgo-dilo, da dobimo naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad-povnadvi par dni kasneje in med tem, ko dobimo naslovnik list v roke, se pri nas cene denarja že večkrat spreme-nijo.

TVRDEKA FRANK SAKKER, New York, N. Y.

Ruska fronta.

Nemška Stohod četa je predmet napada. — V Volhiji se vrše arti-lerijski in infanterijski boji.

Berlin, Nemčija, 29. oktobra. — Rusi so pričeli napadati nemško Stohod četo, zlasti hudi boji so se vršili pri Lutsku. Nemško urad-no poročilo se glasi, da so se vsi ruski napadi panesrečili.

Petrograd, Rusija, 29. oktobra. — Ruski vojni urad danes naznanja, da so imele ruske čete precejšnje uspehe pri reki Stavok, nekem pritoku reke Stohod, Volinja.

Na ostalih delih fronte se vrše vzodno manjši in večji boji, ki so pa zdaj še neodločilni.

Berlin, Nemčija, 29. oktobra. — Tukajšnji vojaški kritiki so se pričeli zadnji čas pregovarjati, ako je mogoče, da bi se ruska moc zopet pojavila na vzhodni fronti.

Nekateri pravijo, da se ne sme misliti, da ni mogoče. Najbrže Ru-si ne bodo zopet tako kmalu pri-moči, ker jim gotovo primanjku-je municije in orožja, katerega ne morejo v toliki meri dobivati iz zavezniških držav. Japonske in Združenih držav kot ga lahko po-rabijo.

Nekateri so celo tako drzni, da pravijo, da je mogoče, da mislijo ruski državniki na mir.

"Črna lista".

Anglija je odgovorila na ametiško noto od 28. julija. — Kakšna je vsebina? — Še ena nota.

Washington, D. C., 29. oktobra. — Državni departmet je dobil od angleškega poslanstva noto, s ka-tero angleška vlada odgovarja na ameriško noto od 28. julija gle-de takozvane "črne liste".

Anglija ni čisto ugodila zaht-vam Združenih držav, pač pa pra-vi, da se bo dalo najti kakke pri-pomočke, da se bo celo stvar ne-koliko oblažilo v prid onih, ki so vsled liste prizadeti.

Popolnoma gotovo je, da bo ro-mala v London še ena nota v naj-krajšem času. Kaj bo vlada vkre-nila napram Angliji, nihče ne ve. Tajnik Lansing ni hotel tozadev-no ničesar izjaviti. Niti ni znano, kdaj se bo dalo v javnost vsebi-no angleškega odgovora.

Francijo dobro odirajo.

Baltimore, Md., 29. oktobra. — Francoska državna železnica je naročila pri Bethlehem Steel Co. v Sparrows Point 50,000 ton trač-nice, ni sicer po \$55 tona.

Ta cena je \$25 nad normalo. — Tračnice bo treba dostaviti pri-hodnje leto.

Mr. in Mr. Hughes v smrtni ne-varnosti.

Ogdensburg, N. Y., 28. oktobra. — Mr. in Mrs. Hughes, republikan-ski kandidat za predsednika in njegova žena sta bila danes v smrtni nevarnosti, ko bi kmalu njegov vlak trčil skupaj z nekim drugim vlakom.

Pošiljatelj denarja!

Vsled zelo slabe poštne svezave svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v stare domovine po brezščitnem brzovjaku.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljke za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezščitne pošiljke gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določen naslov. Potrdil o izplačilu se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom sad-nje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna svezava zopet vrnjena.

Opozorjamo, da je mogoče po brezščitnem brzovjaku poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10,000 kron.

Za take pošiljke se naj nam pošlje le poštne Money Ordere in denar v gotovini, kajti pri privatnih čekov za brzovjavne pošiljke ni mogoče sprejemati. SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRISTETI ŠE \$4.00 ZA BREZJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošilje naj se brzovjaku. K: 100.00..... \$13.00 K: 600.00..... \$78.00 K: 200.00..... 26.00 K: 700.00..... 91.00 K: 300.00..... 39.00 K: 800.00..... 104.00 K: 400.00..... 52.00 K: 900.00..... 117.00 K: 500.00..... 65.00 K: 1000.00..... 129.00

TVRDEKA FRANK SAKKER,

New York, N. Y.

Iz Grške.

Kralj Konstantin se je moral u-kloniti zahtevam zaveznikov. — Trije armadni sbori odpoklicani.

Atene, Grška, 29. oktobra. — Pred kratkim so zavezniki zahteva-li, da mora grška vlada posla-ti vse one čet, ki bi v gotovem slu-čaju lahko ogrozile zavezniške vo-jake, na Peloponez.

Kralj se je nekaj časa temu po-velju odločno protivil, slednjic je pa vendarle zapovedal, da naj odi-dejo tretji, četrti in šestnajsti ar-madni sbor iz Tesalije na Pelopo-nez. Zmestitev se bo izvršila 3. novembra.

Zadnje dni je bilo pri kralju več angleških in francoskih diplom-ator, ki so ga najbrže pregovorili.

Kralj Korica se je pridružil re-volucionarnemu gibanju, katere-mu načeljuje bivši ministrski pred-sednik Venizelos.

Atenskemu prebivalstvu je za-čelo primanjkovati hrane. Vzrok tega je zelo slaba letina ter gospo-darstvo zaveznikov. Zavezniki se namreč zaplenili skoraj vse zaloga žita in drugih živil.

Pred kratkim so bili zastavkal uslužbeni cestnih železnic. Vče-raj je bila stavka končana. Sko-raj vsi uslužbeni so se vrnili na delo.

Poveljnik zavezniškega brodov-ja v grškem vodovju je spreje-danes v avdienci župana mesta Pi-rej. Župan je imel dolg govor, v katerem je rekel med drugim tud sledeče:

Naročili so mi, da vam izročim najpristnejše čestitke. Francoski brodivje je bilo vedno naš zaščit-nik.

Ministrski predsednik Lambro-je brzojavjal grškemu konzulu v Aleksandriji, da naj se takoj vrn-domov. Grški konzul, ki je velil pristaš revolucionarnega gibanja je vprašal bivšega ministrskega predsednika za svet, če naj se vr-ne v Atene ali ne.

Vladni krogi se vsled tega siln-o jeze. Konzul bo najbrže odstav-ljen.

Poziv na večje časopise.

Italijanski list "Bulletino della Sera" je večeraj pozval vse večje časopise, da postopajo s papirjem bolj ekonomično ter tako poma-gajo manjšim časopisom, da jim ne bo treba radi draginje papirja povisati cene, oziroma prenehati izhajati.

Lastnik omenjenega lista pra-vi, da bo moralo mnogo manjših listov, zlasti onih, ki se jih tiska v tujih jezikih, prestatiti z izhaja-njem.

On pravi, da največji časopisi ne izidejo na praznike, kot n. pr. na Zahvalni dan, o Božiču, Novem le-tu itd., in sicer to iz ekonomičnih kakor tudi iz patriotičnih ozirov.

40 ranjenih valed eksplozije v Rimu.

Rim, Italija, 29. oktobra. — O-koli štirideset oseb je bilo ranje-nih, težko oziroma lahko, ko je nastala velika eksplozija v neki tovarni v Rimu.

Avstrijski parlament.

MOGOČE JE, DA SE BO AVSTRILJSKI PARLAMENT SESTAL. — O MIRU NI NOBENEGA GOVORA. — GOSPODSKA ZBORNICA NOČE, DA BI SE SESTA-LA POSLANSKA ZBORNICA.

Dunaj, Avstrija, preko Londona, 28. oktobra. — Po-litična situacija je po umoru ministrskega predsednika Stuerghka postala taka, da je možnost, da se bo avstrij-ski parlament sestel, kajti vlada zdaj uvidi, da je treba, da se to dopusti, ker sicer se preveč razburja politične duhove.

Nekateri voditelji so bili mnenja, da bo gotovo prišlo v parlamentu do prizorov, kakršni so se dogajali pred vojno, katerih povzročitelji so bili razni člani manjših strank. Taki dogodki bi gotovo zelo škodovali deželi, vsled česar se je pričelo delovati na to, da bi se dobilo od dotičnih članov zagotovila, da ne bodo poskušali napravi-ti zopet takih nemirov kot so jih delali pred vojno.

Ta korak so parlamentarični voditelji storili z ozi-rom na dejstvo, da je avstrijski parlament zelo libera-len.

Znano je, da so pričeli nekateri člani parlamenta kri-tizirati vlado, kar bi bilo pa za zelo ugodno, ako bi dobi-li ti ljudje moč do časopisja, kajti vlada nima pravice, da bi preprečila, da bi poročila o sejah v parlamentu ne pri-šla v javnost. Ta sistem je bil sicer neškodljiv v mirnih časih, toda je jako nevaren v sedajšnjih časih, kajti izrazi kakih neodgovornih in enostranskih članov bi napravili napačne nazore doma, kako tudi v drugih deželah.

Associated Press je doznala, da, ako se bo parlament sestel, ne bo dovoljeno govoriti o miru, temveč se bo raz-pravljalo le o finančnih vprašanjih in sploh o notrajnih zadevah. Razume se, da nima vlada nobenega mirovnega programa.

Vlada ni dozda glede zasedanja parlamenta še nič-sar naznanila.

Dunaj, Avstrija, preko Londona, 28. oktobra. — Sko-ro gotovo je, da bo dr. Koerber, zdaj avstro-ogrski finan-oi minister, sledil grofu Stuerghku kot ministrski pred-sednik.

Dr. Koerber je bil večeraj pri cesarju, danes je šel pa v Budapešto, kjer se bo sestel z grofom Tiszo.

Dr. Koerber je popolnoma gotovo takoj pripravljen sprejeti mesto avstrijskega ministrskega predsednika, to-da tozadevno še ni bilo uradno naznanjeno, kajti hoče ime-ti garancije, da bo imel v vseh stvareh popolnoma proste roke.

Ako bo dr. Koerber postal ministrski predsednik, po-tem bo prišel na njegovo mesto dr. von Spitzmueller, ki je zdaj trgovski minister. Oba moža sta prišla v avstrijski kabinet pretekle spomladi, ko je prišel na površje skoro čisto nov kabinet.

Govori se, da se bo parlament sestel. Te dni se vrše konference političnih voditeljev, pri katerih so se skoro sporazumeli, da se ne bo vlade kritiziralo. Precej jih pa je še, ki pravijo, da je zasedanje parlamenta nepotrebno. — Zlasti gospodska zbornica zelo nasprotuje, da se ne bi pa-rlament zopet sestel.

Ako se bo parlament sestel, bo treba pobrati iz pa-rlamentaričnih prostorov vse ranjence, ki zdaj notri zdra-vijo.

Zahodna fronta.

ANGLEŽI IN FRANCOZI SO USPEVALI. — NEMCI SO VPRIZARJALI NAPADE, TODA NJIHOVE ŽR-TVE SO BILE ZAŠTONJ. — STOTNIK BOELKE JE UBIT. — KAJZERJEV PRIVATNI VLAK NAPADEN.

London, Anglija, 29. oktobra. — Angleži in Franco-zi so danes vprizarjali napade na vas Le Transloy, naj-bolj močno obrambno točko, ki jo še imajo Nemci na poti proti Bapaume. Angleži so v teh bojih izgubili dva oklop-na avtomobila, toda pri tem so zavzeli važen sovražni za-kop. Francozi so tudi nekoliko napredovali južno od vasi.

Poleg tega so pa francoske čete napredovale pri Bian-ches, ki se nahaja v bližini Peronne, cilja francoskih ope-racij.

Pred Verdunom ni bilo posebnih aktivnosti, le artil-e-rija je gromela cel dan.

Berlin, Nemčija, 29. oktobra. — Na sommeskem boji-šču so bili hudi boji, napadali so sovražniki, toda uspehov niso imeli, poslali smo jih vedno nazaj z velikimi izgubami. Pred Verdunom ni bilo drugega kot artilerijski boji, ki pa niso povzročili v situaciji nobene izpremembe.

London, Anglija, 29. oktobra. — Reuterjeva poroč-e-valna agencija je dobila iz Berlina poročilo, da je bil ubit sloviti nemški zrakoplovec stotnik Bolke. S svojim stro-jem je zadel v nek drugi zrakoplov v soboto popoldne, na-kar je priletel na tla ter se ubil.

Pariz, Francija, 29. oktobra. — Iz Curiha poročajo, da je nek zavezniški zrakoplovec vrgel par bomb na kajzer-jev privatni vlak. Ena bomba je ubila strojevodjo.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

En celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	4.50
En pol leta	Za Evropo za pol leta	2.25
En celo leto za mesto New York...	Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenrednih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznanj, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St. New York City.

Telefon 4657 Cortlandt.

V pojasnilo.

Slovenci, ki živimo v Ameriki, poznamo razmere v domačem kraju bolje kot razmere v Združenih državah.

Kljub temu pa se nam včasih kot blisk razodele resnice, kateri komaj vrjamejo. Zgodi se včasih nekaj, kar bi bilo v starem kraju popolnoma nemogoče in izključeno.

Vzemimo slučaj, da bi priobčil ljubljanski klerikalni "Slovenec" velik oglas v prilog kandidata liberalne stranke. Oglas je oglas, treba ga je plačati in uredništva niso odgovorna za vsebino oglasa.

To načelo velja tudi v starem kraju, a od načela pa do izvajanja načel, je veliki korak, katerega doma še niso premerili.

Kar bi se zdelo doma popolnoma nemogoče, je tukaj v Združenih državah dejstvo.

Najbolj izraziti organ sedanje demokratične administracije je newyorški "World", eden najbolj uplivnih ameriških listov sploh.

Zdaj, tik pred predsedniškimi volitvami, ko je politično nasprotstvo med strankama najbolj izrazito, vidimo v takozvanem "dvornem" organu sedanje administracije oglas — republikanske stranke, v katerem se opisuje službe strani sedanje vlade ter se obenem obeta narodu popolni pogin, ako ne izvoli republikanskega kandidata.

Kot smo že v nekem prejšnjem članku omenili, se omejujejo tudi glavno na tarifno vprašanje, in tudi ta oglas obravnava v prvi vrsti tarif.

Kaj je dovedlo upravo tega lista do tega, da priobčuje oglas svoje največje nasprotnice, namreč republikanske stranke? Popolnoma izključeno je, da bi prišlo vpoštev finančno vprašanje, kajti za oglas se gotovo ne plača toliko, da bi mogla močna demokratična stranka v resnici pretrpeti izgubo, ki bi nastala, ako bi nekateri izmed čitateljev tega lista ta oglas upoštevali ter skočili v nasprotni tabor.

To postopanje tudi ne izvira iz omalovaževanja nasprotnice stranke ter iz samozavestnega prepričanja, da ne more oglas nasprotnice stranke absolutno ničesar škoditi in da se ga vsled tega lahko sprejme v svoje predale.

Tako ravnanje je izraz mišljenja in prepričanja večine ameriškega naroda, ki je vsaj v političnem oziru tako napredoval, da se ne boji odprtega strankarskega boja ter nima tistih malenkostnih naziranj glede svojih političnih nasprotnikov.

Amerikanece ne pozna strankarskega prepričanja razen na političnem shodu in pri volitvah.

To je tisto dobro in tisto napredovano stališče, o katerem ni pri nas v starem kraju ne duha ne sluha.

Kako neznansko malenostno in naravnost blazno bi bilo, ako bi nam kdo povedal, da se dva Amerikanece sovrata, radi tega, ker je prvi republikanec, drugi pa demokrat. Tudi ne razpravljajo o političnih vprašanjih po javnih prostorih, gostilnah in salonih kot je to navada pri Slovencih in drugod v Avstriji.

Edino torišče za razpravljanje o političnih vprašanjih so prostori, v katerih se zbirajo politični klubi te ali one stranke.

V splošnem pa ima človek tu tisoč znancev in dobrih prijateljev, a niti o enem skoraj ne more reči, če je pristaša te ali one stranke.

S tem pa še ni rečeno, da je narod politično nezaveden, kajti v več kot stoletju popolne svobode si je pridobil več politične zrelosti kot jo imajo vsi drugi evropski, — drugače bolj napredni narodi.

To je ono dobro v tej deželi, iz katerega izvira drugo veliko dobro, namreč to, da se ne zanaša političnih bojov v privatno življenje in da nima nadalje versko vprašanje nikakega upliva na politiko.

Kjerkoli posega verstvo v politični boj, tam je jasno, da se bo zanesel strankarski boj tudi v družabne in celo v družinske odnose.

Kaka rakrana na narodnem telesu je tako politikanje v privatnih in družinskih krogih, nam dokazuje naš lastni slovenski narod, ki je tekom zadnjih petdeset let vsled malenkostnih strankarskih bojov zamudil skoraj polovico tega, kar bi bil lahko dosegel, če bi bila politika javna, ne zasebna stvar.

Izgubil pa ni le tega, kar bi bil lahko pridobil zase,

temveč izgubil je tudi ugled in upoštevanje pri vladi, kateri je slučajno podrejen.

Vsled onega nesrečnega politikarjenja je postal količina, ki se oblastnikom ne zdi vredna vpoštevanja, — oblastnikom, ki črpajo iz tega otročjega političnega boja svojo moč ter grade na tej brezmišelnosti svojo nadvlado.

Slovensko časopisje v Ameriki se je v tem oziru precej priklopilo splošnemu naziranj ameriškega časopisja.

Vsak poizkus, da se prenese starokrajski politični boj, to je donkišotski boj med liberalci in klerikalci, na ameriška tla, se je izjalovil in to tako temeljito, da se ni nikdar več v zadnjem času poskušalo znova zasnovati kakoli slično nasprotje.

Načelo Amerikance je: vsakemu svoje, vsak zase, — Bog za vse. To se pravi, da se nobenemu ne skuša odvzeti lastnega prepričanja in da se vrši strankarski boj le za principe in pa za resnična praktična vprašanja.

V platformah obeh strank ni nikake idealistične navlake, temveč se razpravlja le o narodno-gospodarskih načrtih, katere misli uresničiti stranka.

Vsakemu, ki je natančno prečital naša dosedanja izvajanja, bo jasno, zakaj smo se odločili izdajati znamenite in vsega upoštevanja vredne originalne članke, katere smo dobili s posredovanjem dr. Županiča od dr. Bogumila Vošnjaka, slovitega in mnogoobetajočega mladega slovenskega učenjaka.

Kot član slavne Vošnjakove družine, v kateri so bile slovanske tradicije vedno žive, se je mladi Vošnjak predvsem zanimal za razmere med različnimi slovanskimi narodi in kot tak je tudi zdaj na strani onih, ki žele priboriti naši domovini in našemu narodu boljše in srečnejše dni.

Naša stvar ni kritizirati ali ocenjevati njegova izvajanja.

Spis je veren izraz mlade in po vsem lepem hrepence slovenske duše in kot takega naj ga sprejmejo tudi naši čitatelji.

Razočaranja, katerih bo Vošnjak tekom svoje bodoče kariere gotovo deležen, bodo brezdvoma v precejšnjem obsegu korigirala njegova sedanja naziranja, a kot že rečeno, ni naša stvar razpravljati o tem, ter predstavljamo članke našim čitateljem kot dokumente iz velike in krvave svetovne vojne.

—k.

Novice iz stare domovine.**Jadransko in črnogorsko vprašanje.**

"Slovenec" z dne 9. septembra prinaša članek kako je črnogorski kralj Nikita potoval v Italijo, da se pogaja v pogledu jugoslovanskega vprašanja. (?) Italija baje stavi zopet ostre zahteve in zahteva popolno nadvlado v Jadranskem morju. Srbi se več ne protivijo in bi bili zadovoljni, da dobijo svojo prejšnjo zemljo. (?) Vprašanje o Črnigori dosedaj še ni rešeno.

Kralj Nikita je po posvetovanju v Parizu odšel v Italijo, da se tam posvetoje.

Članek o Slovencih.

"Slovenec" poroča, da je "Glasnik Poljske" prinesel jako skrbno sestavljen članek o Slovencih in o svetovni vojni. V članku se trdi, da so Slovenci borili proti Italiji za svoj narodni obstanek.

Okoli Gorice.

"Slovenec" z dne 7. septembra piše:

Divizijski kaplan prof. Lavrič javlja spletskemu listu "Narodno Jedinstvo" sledeče:

"Naše žrtve za Gorico so manjše kot laške. Za Gorico so žrtvovali Italijani na tisoče svojih najboljših sinov, medtem pa bdiijo naši vojaki nad Gorico. Iz višine gledamo kretanje sovražnika in zremo na ruševine Gorice. Prepričani smo, da so prišli Italijani v Gorico, da zapojejo "miserere" nad svojo propagando in inereditizmom, in potem pa odidejo odkoder so prišli."

Dajte narodu, kar je narodovega.

"Edinost" piše dne 8. septembra:

Ponovno zahtevamo, da se ustanovi slovenski program za bodočnost. Ali v resnici nismo veliki dovolj, da bi razumeli čase? Ako moramo dajati cesarju v taki meri to, kar je njegovega, pobričajmo se tudi, da bomo dali tudi narodu to, kar je narodnega. Bojimo se, da nas naši bratje v tem pogledu ne razumejo!

Turške zastave v Zagrebu.

"Novine" z dne 17. septembra poročajo:

Radi velike bulgarsko-nemške-avstrijske zmage nad Rumuniji je uprava državnih železnic v Zagrebu ukazala, da se razobesijo na kolodvoru turška, madžarska, avstrijska in nemška zastava! Heil!

Kamaj na Sušaku.

Poroča se: Kraljeva kotarska oblast je kaznovala nekatere osebe v Sušaku, ker so imele razsvetlejo okna, ki gledajo na morje.

Tržaški vodovod.

"Edinost" z dne 17. septembra piše:

Iz objave, katero je dal vladni komisar tržaškemu prebivalstvu, se vidi, da so Italijani porušili tržaški vodovod na Brojenici. Komisar pozivlja ljudstvo, da pije vodo iz vodnjakov, katerih je v Trstu in okolici kakih 4000, toda je treba vodo dobro prekuhati, da se ne razširijo razne bolezni. Strogo je zapovedano zapirati vodnjake.

Bolezni v Trstu.

"Edinost" z dne 17. septembra poroča:

Od 12. tega meseca se je pojavilo v Trstu 42 slučajev tifusa in 11 slučajev šarlaha.

Zaplenjeno premoženje.

Z dne 14. septembra "Slovenski Narod" v Ljubljani poroča:

Deželna sodnija v Gradcu je odredila, da se zapleni premoženje Petra Panjana, vojaka deželne rahbe in posestnika v Sodevcih, občina Radence, okraj Črnomelj radi zločina dezertacije k sovržniku!

To in ono.

Neko poročilo z Dunaja se glasi, da se ne bo v Avstriji poligamije (t. j. ako ima kdo več žena; ali pa, če ima kakka žena več mož) več smatralo za nepostavno in kaznjivo.

Lepa reč! Na ta način bo mogoče preskrbeti "kamonenfuter" za vodočel!

Nek znanec je dobil iz starega kraja pismo, v katerem mu pišejo iz Ljubljane, da je veliko pomanjkanje. Obenem mu pa pišejo, da je njegov brat zbolel v bolnici, ker je moral vedno meso jesti.

Bolnim vojakom dajejo toliko mesa, da zbolijo, ker so preveč siti, ljudje morajo pa stradati in zvečiti zehišča, — pa še veseli so, ako jih dobijo za drug denar.

Nek newyorški list je prinesel sledečo pametno notico: "Ako bi bil danes v Združenih državah nemški atašej Boy-Ed in vojniše kampanje ter še enkrat karakteriziral Amerikance z "bloodsinige Yankees", bi mu ne mogel nihče zameriti."

Podpiramo.

Ko se je Teddy Roosevelt mudil te dni v Detroitu, Mich., in držal svoj govor, je nek Wilsonov pristaša zadical meč govorom: "Hooray for Wilson!" — ali "Živio Wilson!"

Razume se, da to Rooseveltu ni bilo prav, naker je pričel bolj bruhati kot govoriti iz sebe sledeče besede: "Živio oni, ki so bili potopljeni z Lusitanijo! Živio oskrnjene žene v Mehiki! Živio možje, ki so jih Mehikanci pomorili!"

In potem je pa še rekel, da, ko je bil on predsednik, se ni kaj takega dogajalo, rekel je, da se ni takrat nobena država podružila kršiti pravice državljanov Združenih držav. Končno je še priporočil tistem Wilsonovemu privrženca, da naj gre domov, da se bo streznil.

Ko je ravnotako naneslo, naj spregovorimo še par besed, ki se tičeje tega.

Ko je bil Roosevelt predsednik Združenih držav, je bila ona velika premogarska stavka. Ko je bil Roosevelt predsednik, je bila velika stavka v Coloradu, saj se menda še vsak dobro spominja takozvanih Moyer-Haywood-Pettibone dogodkov. Medtem ko je bil Roosevelt predsednik, so imeli brezposelni delavci priloiko stradati, po parkih spat itd.

Nikdar ni bilo takih bojev med kapitalisti in delavstvom, kot so bili za časa Roosevelta, nikdar niso bili takozvani razredni boji v Združenih državah v novejšem času bolj krvavi kot so bili takrat.

Kar se tiče Wilsonove mednarodne politike, ne more nihče preveč obsojati Wilsona.

Roosevelt si menda želi vojnih tromb, topov itd. Toda tega si ne želi noben narod, najmanj pa ameriški, zlasti še v tem času, ko ima toliko bridkih izkušenj, ki jih je dobil od sedanjne evropske vojne.

Današnji prebivalci Združenih držav so zadovoljni, ako morejo delati in peljati naprej svoj družinski boj — boj proti prešernemu in samopasnemu kapitalizmu.

Naše mnenje je, da so mednarodne zadeve velike važnosti za Združene države, toda istočasno smo mnenja, da so notranje zadeve še veliko večje.

Veliko večje važnosti je za to deželo, da se urejuje domače razmere, ki so danes res neznosne. Delavske razmere so pod Wilsonom ugodne. — Toda delavske razmere pod Rooseveltom so bile silovito slabe.

Ne rečemo, da je Wilsonova služba, da je zdaj boljše, da so se pojavile te boljše razmere, toda njegova zasluga je deloma, da je tako ostalo, da se niso Združene države zapletle v vojno, kot bi se popolnoma gotovo, ako bi bil na krmilu Teddy Roosevelt.

Upajmo, da ne bo v novembru izvoljen Hughes, kajti istočasno bi bil izvoljen tudi Roosevelt.

Sploh so pa razmere v ameriški politiki take, — tako gnile, da ni delavstvo nikdar na veliko boljše, bodisi, da je izvoljen ta ali oni.

Treba bi bilo, da bi postali delavci — vsi kot eden — stranka zase, neodvisni, in bi si postavili v kongres svoje moze, ako že ni mogoče, da bi prišel na krmilo mož, ki bi imel pogum nastopiti odločno proti kapitalistom in delati za delavsko stvar.

Londonški list o ameriških volitvah.

Brzojavnim putem se poroča, da je A. G. Gardiner, urednik londonškega lista "Daily News", napisal članek pod naslovom "Wilson ali Hughes", v katerem razpravlja o važnosti, ki leži v ameriških predsedniških volitvah, ki se bodo vršile 7. novembra.

On pravi: "Čez par dni bodo Združene države volile novega predsednika. Od Lincoln pa do zdaj še ni bilo bolj kritičnih volitev kot se bodo vršile 7. november, 1916, bo istega pomena kot je bil 6. november, 1860, ko je Lincoln sedel v Springfieldu na brzojavni postaji in zvedel, da je bil izvoljen predsednikom.

"Ta volitev je imela posledice, da je prišlo do velike vojne, toda iz te vojne je dobila Amerika nagrado, za katero se je boril Lincoln, — solidarnost ameriškega naroda. Danes stoji Združene države na istem križpotju, ki ni nič manjše važnosti."

"Po vojni bo Evropa obubožana. Njena bogastva so šla preko Atlantika v Ameriko in potem Evropa ne bo mogla reči: 'Pusti nas pri miru, tebe ne briga naš mir.' Na to bo Amerika takoj lahko odgovorila: 'To ni vaš mir, to je svetoven mir.' — Ako bo Amerika tako rekla, se bo odlo-

čilo s prihodnjimi predsedniškimi volitvami..."

Mr. Gardiner nato navaja podatke o popularnosti kandidata Wilsona in kandidata Hughesa. On pravi, da sta zdaj oba enaka, kar se tega tiče, in da se bo pa v tem oziru še popolnoma gotovo prihodnji teden kaj spremenilo.

Vernih duš dan.

Piše: Ana Marin, Brooklyn, N. Y.

Tužna jesen. Goto drevje štiri proti nebu, veter ga maja, stresla se zadnji rmeni list, da ga odnese bogvekam. Narava molči. Ptice je petje je umolknilo, ni več ne cvetja, ne zelenja, le tupatam še kljuje jesenski cvet, ki ga goji nežna roka za grob.

Vse otožno, žalobno... Vse molči kakor v grobu. Hladni solnen žarki obsejajo tiho naravo tako otožno, kot da bi tudi oni čutili neko žalost.

Brez cvetja, brez zelenja... Le na kraj naših dragih pokojnih, kateri spijo smertno spanje, se je naselila danes spomlad, prava podoba maja.

Vse je v zelenju in cvetju, med cvetjem in zelenjem pa trepeče nabroj plamenov sveč. Vse hiti danes v žalnih oblekah na ta mirni in tihi kraj, nesoč s seboj cvetja in sveč. Vse kleči danes ob grobovih. Ljudje so zatopljeni v iskreno molitev, pomavljajoč:

— Bog jim daj večni mir in pokoj!...

Vseh mrtvih dan, vseh vernih duš dan.

Danes, ko obiskujemo naše pokojne, ko klečimo ob njih grobovih in plakamo, se spominjamo, da je nam vsem začrtana enaka usoda. Žalostni, resni spominjamo nam napolnijo dušo, ko se ozremo na grobove, na naše bodoče domovanje...

Poglejte grob bogatina! Orjaški spomenik mu diči grob, ki je ves pesut s svežimi cvetovi. V življenju je bil možak bogat in plemenit in vendar mu je usoda podelila isto odelo kakor siromak. Danes leži poleg siromaka, katerega grob je brez cvetja, brez zelenja, brez svetil, mrt in pohojen, z mahom porasčen. Na njem kleči kopica zapuščenih otrok. Plakajoč se spominjajo danes svoje drage pokojne mame, ki jim je bila v življenju tako dobra. Zdaj jih ne čuje več. Njih klie in jok ne prodre v globoki grob. Vse je znanan — njih klie in njih jok...

Vseh mrtvih dan...

Vseh se spominjamo danes. Vseh, tudi onih, akteri spijo v onih velikih grobovih tam v daljini na bojni poljani. Ali na njih gomilah ni križev, ni cvetja, ne klanjaje se nad njimi vrbo-žaluzke

ni šumenja cipres, ne razprostrajo se nad njimi palme, ne trepečejo na njih zublji sveč. Nikdo ne kleči ob njih danes v žalni obleki. O, kako zapušteni so ti grobovi danes!

In vendar pozabljeni niso. Ali ne plava naša misel nad njim? Saj vsi objokujemo te velike nebrojne grobove, hoteč položiti nanje šop svežih cvetov, poklekati nanje, prižgati jim svetil v znak bratovske ljubezni, želeč jim večnega mira, ko ga jim ni dal v življenju svet. Ni jim podelila usoda kosček zemlje v domači grudi, da bi počivali poleg svojih očetov. Borili so se, predli so kri, padli so v grob v dalji na tujem.

Na domačem pokopališču kleči vključeno osivela mati, moli za sina, ki spi pod rušo bogvekje. Po nagubanem licu ji polzi debela solza in ji pada na njene, k molitvi sklenjene roke.

Tam kleči žena, poleg nje otroci blehli, upalji hle. Vsi plakajo. Njen mož, njih dobri oče, spava v grobu tam v daljini na bojnem polju. Kako radi bi mu olepsali grob, prižgali mu sveč, klečali ob njem, zatopljeni v molitev.

Njihovi grobovi so osamel, zapušteni, ali pozabljeni niso in ne bodo nikdar. Tudi teh je danes dan. Solnen žarki obsejajo njih grobove. V cerkvi se jih spominjajo zapuščena ljubeča srca. Njih molitev planiti v nebo.

Mi vsi jim želimo večnega mira. Prespite smrti sni v miru in čakajte vstajenja, saj tam nas zopet združi usoda! Tam ne bo več sovražstva, ne boja, ne jeze — potihli bodo viharji...

Počivajte v miru!

Mrtvaški zvon.

Anton Medved.

Mrtvaški zvon, kako tesno sree ob glasih bje tvojih! Nekdo je zopet mir dobil po hudem življenju bojih.

A jaz, Adamov bedni sin, po grudi zemeljski se hodim, od hrepeneja silno gnan za svetlo večjo sree blodim.

In kadar menim, da pred njo stojim, drzim jo že očaran: odmakne hipno se očem, in spet stran od nje, prevaran.

Tako prirode čile vzhuh v najlepšem petju, duhu plava. A mrzla dahne vanj jesen, umolkne spev, zbeži vonjava.

Mrtvaški zvon, kako tesno sree ob glasih bje tvojih! Nekdo je zopet mir dobil, a v prsih ni pokoja mojhi.

Vendar le poj, oznanjaj smrt in pokoj mi iz srea jemlji! Saj bodeš tudi pel nekdo, ko pokoi najdem v črni zemlji.

HIPNOTIZEM

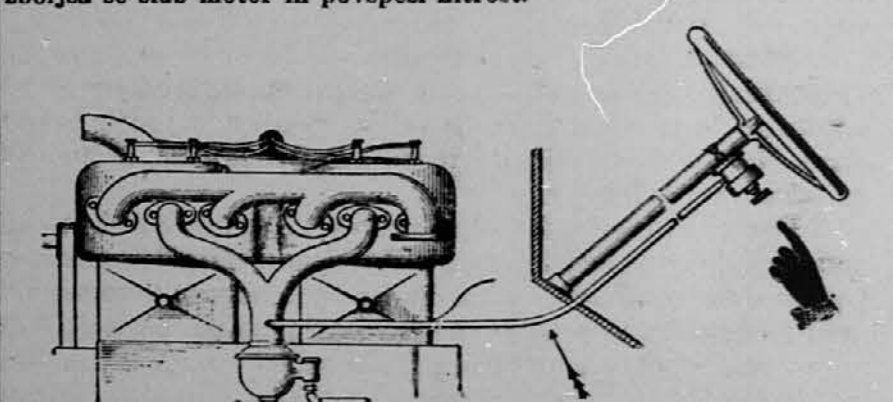
KIDOR SE NI BVAL, NAR

BRIER

Prost bratkinje je izšla zelo zanimiva knjiga

Izum našega rojaka Henry P. Mertel

Zdolej vidite aparat, s katerim se prihrani do 35% na gasolinu, zboljša se slab motor in povspehi hitrost.

Mertel Power Exhilarator.

Pritrdi se ga lahko na vsako karo, katero goni motor na gasolin in je lep okras za vsako karo.

MERTEL POWER EXHILATOR je aparat, ki se nikdar ne pokvari in deluje pri slabem in lepem vremenu vedno enako; torej prekosi vse dosedanje izume te vrste. Z njim se prihrani do 35% pri računih za gasolin in motor trpi veliko manj ter ne postane prevroč. Glavno je pa to, da v hrib moč podvoji in prepreči, da bi se kara v klancu zaustavila.

Rojaki, ki imate svojo karo, naročite si en aparat za poskušnjo in prepričali se bodele sami, da je res. Vsakemu, ki ne bo zadovoljen, povrnen denar v teku enega tedna.

Cena poniklanemu **EXHILATORJU** je \$10.50 in mesingastem pa \$10.00. Razprodajalci dobe popust. Pišite na:

HENRY P. MERTEL
215 Secaucus Rd., Homestead P. O. North Bergen, N. J.

Pozor čitatelji!

Z jutrišnjim dnevom bomo začeli na tem mestu priobčati **SERIJU ČLANKOV** slavnega slovenskega znanstvenika dr. **BOGUMILA VOŠNJAKA**.

Kljub temu, da so bili trije ali štirje članki že priobčeni v našem listu, jih bomo še enkrat ponatisnili, tako da bo delo popolnoma dovršeno.

Rojaki, čitajte in sodite. Če boste članke natančno prečitali, se boste marsičesa naučili. Izvedeli boste marsikaj, kar vam dozdaj ni bilo znano in kar je dobro, da veste.

Uredništvo.

Prepoved na izvoz.

Kot izgleda, se ne bo v Združenih državah ničesar storilo glede prepovedi na izvoz iz Združenih držav v Evropo, vsled katerega je nastala v vseh delih zadnji čas takšna draginja, da ji ni para v ameriški zgodovini.

Neka visoka vladna glava je pred par dnevi izjavila, da se bo prepovedala hrano izvažati le v slučaju kakšne vojne ali pa prave lakote. Isti uradnik je izjavil, da nima dozdaj vlada še nobenih uradnih poročil o draginji.

Kadar se jih bo dobilo, se jih bo seveda vpokovalo, ako bo mogoče in se bo storilo korake, ako bo vlada postavnim potem opravičena sploh kaj storiti.

V takem slučaju — je rekel o ni uradnik — bo vlada "mogoče prepovedala, ako bo videla potrebo, toda zdaj še ne izgleda tako."

Administracijski uradnik je odkrito priznal, da je to neznosno draginjo pripisovati evropski vojni, nenormalnim naročilom, kakor tudi slabim letini.

Če si bolan ali star, lahko pogineš gladu.

V sredo zvečer se je v Rochesteru, N. Y., ustrelil v glavo Charles Jaeger na neki klopi pri vhodu v Highland Park.

Vstrelil se je raditega, ker je bil bolan in ker je vsled tega, ker je bil bolan, izgubil delo.

Pred časom je prišel v Rochester, N. Y., ter našel delo pri Stecher Lithographie Co. Pred tednom je obolel, da je moral ostati v postelji, in razumljivo, da ni mogel na delo. Sporočil je družbi, ki mu je dajala delo, da naj par dni počaka, da ozdravi, toda naslednji dan je dobil obvestilo, da ne morejo čakati in da imajo že drugega.

Potem je pisal še eno pismo, da se ga naj usmilijo, če njega ne, pa vsaj njegove žene in otroka.

Čez teden dni se je vrnil v tiskarno, toda rekli so mu, da naj gre, da ga ne potrebujejo, da imajo že drugega.

Ker je bil še slab od prestane bolezni, ni mogel drugje dela dobiti, kajti bil je le za lahko delo, kakršno je imel tam, — je obupal in se vstrelil.

Take stvari se bodo dogajale, dokler bodo rekli kapitalisti ubogemu delavcu: "Če si bolan ali star, lahko pogineš gladu, kajti, kar si dozdaj naredil, me nič ne briga, toliko vem, da v naprej ne boš za rabo, toraj si zame v bodoče brez vrednosti — marš!"

Svet ne pozna pravice — vsak človek mora biti pripravljen na isto, kar je doletelo Cankarjevega hlapca Jerneja.

Laško "prodiranje proti Trstu".

Ko je naša slovenska domovina po daljšem in hudem boju izgubila Gorico, so Italijani zavpili: "Gorica je naša, Gorica, kljub do Trsta; — zdaj bomo kar korakali proti Trstu!"

Kako so se v tem zmotili, je najbolj videti danes, ko se je razprostrla bojna črta po Krasu.

Ko so se Italijani nekoliko oddahnili od volikanskega navdušenja, ki je zavladalo po padcu Gorice, so se pričeli pripravljati na "pohod" proti Trstu.

Prišli so z "ofenzivo" na Krasu. Kake uspehe imajo, se najbolj zdaj vidi. Izgleda, da so laški poveljniki in politiki danes že toliko pametni postali, da so sprevideli, da si je zastoj svoje buče razbijati ob kraških skalah, — veliko boljše je, da se vržemo naprej na tirolski fronti, — so mislili.

Italijanski vojni urad poroča zadnje tedne skoro o samih "so-vražnih napadih, katere so laški

in bilo je grozno.... A Ana, ti pojdi!... jaz se rešim.... rešil se bom, ha! rešil, rešil!...."

Zasvetile so se mu oči, mišice v obrazu so se mu tresle in glas mu je bil močan in divji. Dvignil je desnico do čela, obrnil se je in odšel. Njegovi koraki so bili trdi in nagli, desnica je mel še na čelu in kljub je bil potisnil nazaj....

Tako je šel čez polje proti vasi, in zakrila ga je jesenska megla.

Ana je stala na mestu in je gledala zanjim tja po širokem polju, kjer ga je bila zakrila megla.

Za prvi hip ni imela nobenih go-tovih misli; kakor strahovi je prešinjala njeno glavo in ji je stiskalo srce s sirovno močjo....

Naposled se je obrnila, da je došla voz.

Voznik je bil star in se je ozrl parkrat po njej. Zasmehljive poteze so legle po njegovem obrazu in z levega je popravljal klobuk.

Ana je vedela, da je vse končano in je šumelo po njeni glavi in kipel v njenih prsih. Pred očmi je videla Maksa: čuden ogenj se je razlil po obrazu in mu je stopil v oči in desnica se je dvignila....

Čula je njegov divji glas in odmevalo je krog nje: Jaz se rešim.... ha! jaz se rešim, rešim....

Natančno ji je bilo pred očmi, kako se je naenkrat obrnil in je šel po poljski poti s trdimi in naglimi koraki....

Vse to je drevelo v njej semintja in gledala je predse s stisnjenimi ustnicami in široko odprtimi očmi....

Voz je tekla dalje enakomerno naprej po ravni cesti in iz megle je bilo pričelo rositi.

Na cesti ni bil nikogar in polja so bila prazna in mrtva. Le tuintam se je dvignila troja črta: z žalostnimi klici so se umaknili s ceste in poleteli so čez osamele travnike tja dalje na golo dreve.

Megla se je bila izgubila, a dež je padal gosteje in gosteje.

IV.

Zima je bila prišla v deželo. — Vsa narava je bila zakrita s snegom in golo dreve je samovalo brez življenja: tuintam je molelo iz tal črno deblo in črne veje so se dvigale v zimski dan. Popolni mir je vladal po vsej naravi, le ob poznih večerih se je oglašala burja v mrzlih in temnih glasovih.

O Božiču si je dobil gospodar na Holmu družino.

Dejal je, da si je najel hlapcev in dekel in se oprime sedaj z obširnimi močmi gospodarstva, ki je bilo v zadnjih letih zastarano. A ti hlapci so bili gospodarji, in te dekle so bile gospodinjice, in vsačanje so se čudili in so ugibali, odkod je prišel ta svet, a ničesar natančnega niso mogli izvedeti.

Rodilo pa se je polno mračnih misli in sumničenj in tainoni je govoril o tem čudni stvari. Neka pašnost se je naselila v vasi, ogibali so se Holma in nihče ni maral iti ponoči tam mimo. Zelo mnogo so govorili o teh čudnih in skritih dogodkih, ki so se oprezno vršili vsak čas, lepo na tihem in na skrivaj, in v vest o tem se je širila vedno dalje in dalje....

Dogodilo se je tudi, da so se začeli vsačanje jasneje izražati in da so pričeli govoriti o tatvinah, ki so se v tistih dneh zgodile v bližnjem trgu. Govorili so z važnim glasom in s prepričevalnostjo so trdili, da so na Holmu tatovi, ki so kradli. In ko so se zrl proti Holmu in so videli tiste dekle in hlapce, ki so bili sami gospodarji in niso nič delali, so izrekli prepričanje, da je malo dni do konca.

Potem je prišlo tako.

Gospodinja je pričela poizvedovati, a na Holmu so bili zvitiji ljudje in so pospravili vse, kar bi dalo sum na tatvino. Prišli so orožniki, a niso našli ničesar.

Tako je bil zopet mir za nekaj dni. Videlo pa se je, da se bliža konec. Tudi na Holmu so ga čutili in bili so slabe volje.

Tisti dan se je pričelo večeriti in iz kotov so se plazili mrakovi, se gostili in se zgrinjali tesneje in tesneje.

Na Holmu je bilo mirno; po sobi je legal mrak in ob stenah so sedeli možki.

Maks je hodil po stanici gor in dol in je molčal. Pri peti je sedel stari Jošt, ki je bil zapil svojo domaćijo, postavil oboževanega malika v vino in žganje in nastopil tako svojo umazano pot. Pipo je držal v zobeh in na sebi je imel pod gosposko in oguljeno obleko. Bil je siv in suhljat. Gledal je po sobi z živahnimi živimi očmi, včasih je zamežniknil in enakomerno je vlekel z pipe. Nalhalo se je nasmehnil in se ozrl po Maksu.

"Slabo uro imaš, Maks!"....

Maks ga je ogledal s sovražnim pogledom in ni izpregovoril.

Pri mizi je obiral mlad in suh človek svinjsko kost; bil je Joštov sin in tuintam je prenehal in se ozrl po sobi.

"Vse gre h koncu!"....

Z jezo je zakadil kost po sobi in s trdo roko je udaril znanca po rami, ki je sedel blizu njega. Bil je to človek, ki je prišel iz ječe in je pričel svojo davno pričeto pot....

"Kmalu bova ločena; vsak v eno beznicio...."

"Kaj čenčaš vedno o tem, strahopetec!.... Pojdi, pa se daj zapreti sam!"....

Dotičnik je govoril s sirovim in trdim glasom in poznalo se mu je, da je nevoljen. Obrnil se je k Joštu in govorila sta o tatvinah....

Dolfe je sedel pri oknu in gledal Hiša na holmu 8....

V. Potegala je zima in se bližala koncu. Že je bila utihnila mrzla burja in že je pričel kopneti sneg. Gore so stale v daljavi popolnoma temnomodne in tudi nebo je bilo čisto temnosinje.

Moj Bog, dobro de človeku, ko se razgrnejo temni in težki oblaki in se pokaže tisto milo črnomodro nebo.... Kakor bi pogledala po širokem svetu miloba in bi se razlila po srehi....

Jug je podil po nebu oblake, da so hiteli in se izgubljali za obzorjem.

To je trajalo malo dni, in sneg se je čisto stajal. Nastopili so marčevi dnevi in spomladansko solnce je posijalo na polje in trato. In so prišli marčevi večeri: solnce je zahajalo in mrak je pričel padati: vse je tiho, ali spomlad diha popolnoma nalhalo in na skrivaj in vsakdo jo čuti. Že se oglašajo drobne ptice, že pričnujajo svoje vesele pesmi.

Fantje pojo na zelenem griču in pojo o spomladu in ljubezni. In muade deve se vesele: lahko so njihova srca in smehljaji se bude v njihovih očeh....

Maks je hodil po sobi in mislil na odhod.

V zadnjem času se mu je vedno pomnjava ta misel in ni je odganjal, ker mu je nudila polno slasti in veselja. Jasne poteze so se razlivalo po njegovem obrazu in vesile so se njegove oči pri pogledu v bodočnost, ki je stopala predenj — mlada in močna in tolažbe polna.

"Pojdem, hej, čez gore in zele-ne reke, ker ljubim potenost!"....

A to je bila sanja, bila je ena izmed misli, ki objamejo človeka sredi nevarne poti.... Ali on jo je ljubil, ker mu je nudila neke daljne nade.

Tudi Ana mu je prišla na um. Kakor bi se spominjal na polotročjo noč, ko se je igrav zvezdami in si rezal krilo iz večernega neba.... Žalostno mu je bilo za davno polotročjo lepoto in sladkost.

To mu je prihajalo na pamet ob večerih; soba mu je bila pretesna, vstal je in šel pod spomladansko nebo.

Tiho je bilo vseokrog in rahla spomladanska sapica je dihala popolnoma lahno v njegov obraz.

Šel je mimo gozda, ki je tuintam zašumelo v njem in je bilo čuti, kot da se budi življenje, ki pride in ga odnese v zelenje. Vse nebo je bilo čisto in brez oblaka in na zajadu je že gorela večernica....

Maks je prišel do steze, ki pelje dalje dol do studenca; in tedaj je opazil, kako prihaja sem od vasi mlado dekle. Bila je Ana, ki ga je spoznala že iz daljave. Zavrelo je po njenih prsih, šla mu je nasproti in bogve kaj jo je ustavilo pred njim. Ničesar mu ni mogla povedati in njene oči so bile povečene.

Tedaj se je zganilo v njegovem srcu: kakor bi se odprli večnomirni grobovi, nasi ljubi bi vstajali iz njih, klicali bi nas in prosili bi nas z mehкими besedami, mi pa bi ne mogli do njih.... Mito mu se je razlila po njegovem srcu, dal bi bil za njo vse — svoje življenje....

"Ti mi odpusti, Anica!.... Glej, sedaj je prišel konec, prihodni teden pojdem bogve kam...."

Nekaj mu je zaprlo glas, vzdihnil je in prenehal.

"Ne verjemi ljudem, ko bodo govorili o meni, zakaj na meni ni krivde. Ljubezen do doma in do tebe me je dala v malovredno raka, a sedaj je prišel konec...."

Jaz pojdem, Anica. Ni drugega konca, zato mi odpusti.... Ne bo di žalostna in ne jokaj, kadar te objamejo spomini...."

Glohoka bolest in tesnoba mu je pridržala glas in sklonil se je nad njo, ki je tičala robec na obraz in tiho jokala....

Iznad gor se je dvignila luna in blela svetloba je zatrepetala po sirni naravi. Tu je zašumelo, tam je vstal vesel glas, zakaj budilo se je spomladansko življenje. Od nekdaj daleč so plavali glasovi za ljubljene pesmi in so se razgubljali.

Od vasi so prihajali ljudje in Maks jih je opazil.

"Pojdi, Anica, ljudje prihajajo!"....

"Daj mi roko, Maks, jaz bom umrla...."

Glas se ji je tresel in pogledala je vanj s solzami v očeh.

Maks ji je ponudil roko in je čutil, kako je njena drobna in žalostna desnica vsa vlažna od solz.

Odšel je ob robu gozda nazaj in proti Holmu gor. Kd je stopil v hišo na Holmu, bil je ves potrt in zamišljen in ni opazil nikogar. Čutil je divjo silo, ki ga je tirala nekam daleč, daleč....

Lušno je res na deželi, kjer hiša na holmu stoji, okrog so zeleni travniki — to mene najbolj veseli....

Glasovi so se razgubili in so umrli.

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOSEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blaginjak: MARTIN MUHIĆ, Box 537, Forest City, Pa.
Poveljniki: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEŠOVNI SODRAVNİK:

M. MARTIN IVBO, 608 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZOENI ODBORI:

Predsednik: IGNAO PODVASNIK, 6325 Station St. E. M., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIĆ, Box 706, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BLAK, 7713 Iseler Ave., Cleveland, Ohio.

POBUTNI ODBORI:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIĆ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIĆ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBORI:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 11%, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dajati naj se pošiljaše I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Vseh mrtvih dan.

Mrak je bil in v kotu je sedel tisti mladi suhi fant in človek z zaraslo brado. Ob sta molčala. Ko je vstopil Maks, sta dvignila glavi. Šel je dvakrat po sobi in se je ustavil pred njima.

"Jaz pojdem od vas bogvekam, potem napravite, kakor hočete. — Hiše ne vzamem seboj in svojih travnikov tudi ne! Spodaj so, tik županovih, in jih prodajte in vzemite denar, ki ste mi ga posodili.... A jaz pojdem!"....

Njegov glas je bil močan in kre-pak, ali odzval se ni nihče. Molk je zavladal spet po sobi in noč je legla po njej. A čez njo je posijala luna in mehki valovi njene svetlobe so se razlili po mizi in po tleh.

Takrat je odprl vrata Dolfe. — Prišel je naglo in razburjeno in zaloputnil je vrata s trdo močjo.

"Jošta so dobili!.... V trgu je kral.... Izdal nas je!"....

Govoril je vznemirjen in napol je vpij. Suhi fant pri peti se je vzravnil in se obrnil k sosedu.

(Konec prihodnjic.)

RESIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški —25
Abnov nemškoangleški tol-mač, vezan —50
Cerkvena zgodovina —70
Poljedelstvo —50

RAZGLEDNICE:

Popolni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —20
Sadjarstva v pogovorih —25
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar —50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar —1.50
Trtna uš in trtoreja —40
Učna živinoreja —50
Učni kmetovalci —50
Veliki slovensko-angleški tolmač \$2.00

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli s orožjem! —50
Boščin darovi —15
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po —20
Ustrojen vodnik po Go-renjakem —20
Leban, 100 beril —20
Na različnih potih —15
O jetiki —15
Odvetniška tarifa —30
Pregovori, prilike, reki —25
Titanik —30
Trojka, povest —50
Vojna na Balkanu, 13. svez. \$1.85

Zgodovina c. in k. pošpolka št. 17 s slikami —50
Zgodovina slov. naroda 8. OPOMBA: Naročilom je pri-lo, pošilja nakladni, ali pošilja sh. manjsh. Poštne je pri vsaki omah \$ 5. —

Življenja trnjeva pot —40
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —75

Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po ducat po —03
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami mali —38

Zemljevidi:
Združenih držav mali —10
veliki —25
Astrijsko-Italijanska vojna mapa —15
Balkanah držav —15
Evrope —15
Evrope, vesnan —50
Vojna stanaka mapa \$1.50
Vojni atlas —20
Zemljevidi: New York, Co-lorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylv-ania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —25
Avstro-Ogrske mali —10
veliki vesnan —50
Čeli svet —50
Velika stenaka mapa U. S. na drugi strani pa čeli svet \$1.50

Kiti denarno vrednost, bodisi v go-tovini, pošilja nakladni, ali pošilja sh. manjsh. Poštne je pri vsaki omah \$ 5. —

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, St. Paul, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 104, Pease Ave., Kansas City, Mo.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Naupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MRS. EUNICE, 421 E. 7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 308 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH FISHLAR, 308 N. 4th St., Rock Springs, Wyo.

J. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODZOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jususa, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih sadov, kakor tudi denarni priloge, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ni noben odgovor.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Miruj, srce trpeče...

Rusko spisal Z. H. — Za "G. N." priredil A. A.

Zdaj rože so vzcvetele...
Miruj, srce trpeče...

Moja žena je umrla pred tremi leti. In teden pozneje, je moj edini sin, devetletni Borija, tudi umrl.

Pokopan je bil poleg svoje matere pod visokimi jelkami na našem vaškem pokopališču. Bilo je lepo pokopališče, tako senčeno in veliko, in široka steza je vodila preko, od vhoda pa do cerkve.

Naša hiša ni bila daleč proč; park se je pričel ravno opozirati njiv. Toda jaz nisem dolgo živl na tem posestvu. Včasih sem prišel tja za teden dni, da sem obiskal drage grobove, in šel zopet v stran. Tja sem šel zato, ker me je nekaj vlečlo. Vedno sem se vrnil v mesto z lažjo dušo.

Spominjam se, da sem bil takrat, ko mi je fant umrl, skoro srečen; srečen sem bil raditega, ker mi je bila že prej umrla; prepiran sem bil, da žena ne bi tega prenesla, ako bi živela, vse, kar bi bilo, bi bilo le to, da bi imela grozne duševne muke, muke materinske ljubezni. — Tako je pa le poljubila Borijo na kodrčke in zatila oči. In kmalu nato sta prišla skupaj. — Pred kratkim sem obiskal moje posestvo v avgustu. Zdelo se mi je, da je imela cela okolica vselejšo barvo. Zrak je bil hladan, prijeten in zdelo se mi je, da se mi veselo smeje naravnost iz neba. Drevje je ne nekaterih krajih rumenilo in odpadalo mu je listje.

Toda, ko sem prišel do mojih dragih križev, do enega velikega in enega majhnega križa, sem opazil, da se je nekaj spremenilo. Blizu je stal tretji križ, mogoče pet ali šest čevljev od mojih dvuh. Bil je bel in raven, in okoli njega je na tleh rastle v kolobarju nežna trava. Prav blizu je stala klop in celo majhna miza kot bi se tukaj kdo prav nastanil, nastanil za celo življenje.

Šel sem bližje mojih grobov in videl, da je bilo vse zelo čedno in okoli novega križa je bila par krasnih cvetov v polnem cvetju. Za daj za križem sem pabral kratke najis "Borija Korzhuhin".

Kaj? Borija? Oni Borija? Zakaj? Kdaj? — O, ne, mora biti kdo drugi. Toda, če bi bil kdo drugi, kako je to, da je tukaj pokopan?

Nekako pol milje od cerkve je bilo staro posestvo, last Ana Ljovna Korzhuhin.

Kolikor sem se mogel takrat spominjati, ni Ana Ljovna nikdar stanovala tam, toda parkrat, ne parkrat — večkrat sem bil skupaj z njo in njenim sinom Borijo v mestu. Borija je bil višječlovek, — Toda, to je vendar ne-

mogoče, da bil bil to isti fant... Vaški duhovnik je hodil ob cerkveni ograji. Zaklical sem mu pozdrav in ga vprašal, čegav je ta grob.

"Oh, to je sin gospe Korzhuhin", je odgovoril. Ona živi zdaj na svojem posestvu. Naselila se je za vedno, se mi zdi. Že ni bila nikjer menda celo leto."

Približal se mi je in v skrivnostno malo tišje rekel, kakož na grob:

"Toda, njega ni tukaj."

"Koga ni tukaj? Kaj mislite?"

"Oh... Pa saj tamle gre gospa sama; ona je vedno tukaj ob tej uri."

Pogledal sem po stezi in jo videl prihajati proti meni. Bila je ista Ana Ljovna, visoka, vitka in ponosna, vendar dozdela se mi je nekoliko drugačna, kajti njeni lasje so bili popolnoma sivi. Približala se mi je popolnoma mirno, ne da bi bilo na njej kakega znamenja presenečenja, na njenih ustnicah je bil lahak nasmech.

"Ste prišli obiskat vaše?"

Poljubil sem ji roko in jo hotel nekaj vprašati, toda vprašal jo nisem, kajti odgovorila mi je prej, predno sem spravil prvo besedo iz ust, odgovorila mi je na nastavljeni vprašanji, stisnila je črne trepalnice in izgovorila besedo: "Vojna..."

In nadaljevala je svojo pot, pa korakov do njenega križa, do evetlie in grmička.

Šel sem počasi po stezi... Vojna... Toraj Borija je moral v vojno in bil umorjen... Njen edini sin... Nekaj se je pričelo preganjati po mojem spominu, nekaj se mi je pričelo dozdevati, da sem to ime nekje čul ali čital; toda kje, nisem se mogel prav domisliti...

Vendar ona je prestala udarec. In čem jaz kdaj videl pravo materinsko ljubezen, sem videl Ano Ljovno ljubiti sina. In vendar je prestala ta udarec. In ona je celo mirna!

Zopet se je nekaj negotovega, nekaj skritega v mojem spominu pričelo vzbujati v glavi, bilo mi je dobesedno mučno, neprijetno, bolestno... In bilo je nedavno... Korzhuhin... Vojna! Ne, ne, morem se domisliti, Toda, Ana Ljovna mi bo gotovo rada sama povedala, kako je, da je prišlo njegovo truplo sem... O, spomnil sem se duhovnikovih besed: "Toda njega ni tukaj."

Da, to je mogoče... Zgodi se včasih, da ni mogoče vzeti mrtvega trupla z bojišča, oziroma, kjer je že... O, da, ni ga tukaj... In tako je postavila tukaj križ kot nekak simbol onega, ki je bilo. Mogoče bo sčasoma pozabila, da so njegovi ostanke — prah in pepel — daleč proč, pa kaj za to, — saj je tako vse prah, — cela zemlja, ali ne?

Predno je preteklo tisto popolno sem Ana Ljovna zopet srečal pri rožnatem grmičku. Topot ljubite njegov grob, ker ste bili

je bila žnjo še nekaj druga gospa, zastavna, stara, dasi ne osivela, bila je tudi v črno oblečena. Poleg nje je stala Ana Ljovna s svojim oblakom sivih las, zdelo se mi ni mlada ne stara; ko sem jo pogledal, se mi je zdelo nekaj vzvišenega.

Stanovali sta skupaj. Zastavna gospa mi je takoj povedala, da je sama na svetu in da je zelo srečna, da more živeti z gospo Ano mirno življenje; — pristavila je še, da se zelo dobro razumeti in da sta zelo udani ena drugi. Njeno govorjenje je bilo odkritosrečno in prijazno. In ko sta zapuščali grobišče, mi je Ana Ljovna rekla, da naj pridem v njeno hišo na obisk.

Nisem pričakoval kaj takega, in sem povabilo takoj sprejel in obljubil.

"Vsak večer lahko. Zdaj je zgodaj tema in midve nisva nikdar tukaj po šesti uri."

Iz tega ali onega vzroka, iz katerega ne vem sam, sem pričel obiskovati moja grobova ob urah, ob katerih sem vedel, da ni Ana Ljovna tam. In tri večere po našem zadnjem sestanku sem jo šel obiskat. Okna majhne prijazne hiše so bila razsvetljena. Pričakoval sem, da bo po hiši tak nered kot je bil nekoč, toda bilo je baš nasprotno. Očividno je bilo, da ni sta prišli samo za par tednov ali par mesecev, temveč najbrže za celo življenje.

Odvodilo se me je v majhno stano. Vse je bilo okusno in udobno. Zasenčena svetilka je stala na mizi. Poleg svetilke je bilo na mizi tudi par ročnih del in neka knjiga. Knjiga je bila na prvi pogled zelo stara in rjavih platnic. Zdelo se mi je, da so kake pozicije. — Nisem slišal, kdaj je vstopila Ana Ljovna. Doma so se mi zdeli njeni nepokriti lasje kot bi bili z biseri pokriti. Zopet se mi je nasmejalo. "Hvala vam, da naju niste pozabili. — Mislim, da se sliže proč."

"Kako čudno in tuje se mi zdi tukaj. Človeku se zdi vse nekako starodavno, nič kot so moderne stvari. Kot bi bilo sto tisoč milj proč, ali... sto let zadaj v preteklosti... Toda vseeno je tako prijetno", sem govoril.

"Da, je, je." — Vzela je svoje ročno delo in se vsedla v naslonjač. "Sto tisoč milj, ali stoletje v preteklosti... Da, tako je... Vsaj zame, seveda. Moj čas ni vaš čas."

In rekla je to čisto mirno, skoro malomarno, smejoč se cel čas; niti enega vzdihljaja nisem čutil ali slišal.

"Ali gledate knjigo? Ta je res stara sto let. Vse rože cveto na Borjovinem grobu... Zato sem poskušala to knjigo in si zopet pokliкала v spomin pesem... Vsak dan jo po večkrat preberem."

Vzel sem knjigo. Bila je nek stara izdaja Žukovskijevih del, od leta 1882.

Zdaj rože so vzcvetele...
Miruj, srce trpeče...
saj kmalu zažarele
ti bodo zvezde sreče.Zdaj rože vse cveteče
ti pričajo brezdanjo
resnico večne sreče.

Veruj, zaupaj vanjo!

Bral sem pesem poltiho, kot molitev, kljub temu, da sem jo bral skoro zase, jo je ona poslušala kot bi ji bral molitev.

"Kje je bil pa ubit?" — sem vprašal, ne da bi jo hotel vprašati, njej mi je bilo, da sem jo vprašal, toda znebil sem se neprijetnih občutkov in zdelo se mi je, da imam midva nekaj skupnega.

"Ne vem", je odgovorila preprosto in zmajala z glavo.

"Ne veste! Ali je že dolgo od tedaj?"

"Ne vem"...

"Toda, kdaj ste dobili pa vest? Kdaj je prišlo poročilo?"

"Vest?... Poročilo?" — Gledala me je kot me ne bi dotedaj videla in se mi je cel čas smejala.

"Saj ste mi vendar povedali, da je šel v vojno in da je tam umrl! Kdaj je bilo to?"

"Da, umrl je. Prvega avgusta. Zdaj je nekoliko več kot eno leto odtedaj."

"Jaz sem bil presenečen. Deset dni potem, ko se je vojna pričela! Kako nenavadno! In v mojem spominu se je pričelo zopet nekaj preganjati, nekaj sem se hotel spomniti."

Ana Ljovna je odložila svoje delo, me prišla za roko, pogledala naravnost v oči in rekla:

Priatelj moj, povedala vam bom vse. Povedala vam bom, ker je vaš Borija tudi mrtve, ker vi ljubite njegov grob, ker ste bili

srečni, da je njegova mati prej umrla kot on. Jaz sem preživela mojega sina. Jaz sem mu dala obljubo in to obljubo sem pošteno držala."

Tiho... Niti enega glasu ni bilo čuti v sobi. Svetilka je svetila in metala svetlobo na besede:

Zdaj rože so vzcvetele...

"Vi se spominjate, kako sta Borija in jaz živela skupaj?" je pričela Ana Ljovna zopet po daljšem molku. "Moje življenje je bilo njegovo in njegovo je bilo tukaj, v moji duši. Na to še nikdar mislila nisva, to je bilo nenačakano naravnega. In... prišla je vojna. Saj se spominjate?... Borija ni spal dve noči. Jaz tudi nisem spala, dasi nisem vedela ničesar, toda čutila sem, da me boli duša. In tretji večer je prišel k meni in mi rekel: 'Mama, jaz hočem vedeti, če me moreš ti preživeti. Premisli in odgovori mi. Ako boš rekla 'Ne', potem bom ostal doma. In, ako si boš stavila to vprašanje in odgovorila: 'Da, jaz bom živela še po tvoji smrti', potem bom šel v vojno'."

"To je vse, kar je rekel, in to je bilo menda tudi vse, kar je bilo treba."

"Šla sem v svojo sobo in se zaprla. Noč je minila, potem dan in potem še ena noč. Takrat sem ga poklicala in mu rekla: 'Odpusti mi, Borija, da je tako dolgo trajalo moje premišljevanje. Vživela sem v tvoj smrti, bil je hudo, oh, grozno. Toda zdaj si ti mrtve in jaz nisem mrtva. Moja duša je šla iz mojega telesa. Tam je bila le majhna luč. In tukaj v mojem srcu ni nobenega upanja. Srečala se bova zopet; jaz bom prišla... Kar mi je ostalo, je hudo seveda. Jaz te moram pokopati. Toda najtežji in najhujši del še ostane zame: ti si mrtve, jaz pa še vedno živa'."

On me je poslušal in razumel. In kako ne bi razumel? On je pokleknil predme, poljubila sem ga na čelo kot bi bil res mrtve; poljubila sem njegove roke in... In tretji dan zatem, prvega avgusta, je šel... To je bil pogreb... In šla sem nazaj v moj zapuščen dom... No, drugega ni več, kar bi bilo povedati. Jaz sem morala spraviti in vrediti svoje stvari in misliti na prostor, kjer se bova zopet sešla. Tako sem prišla sem in postavila križ, ki stoji kot spomin moje duše. Bože eveto celo polet je, čez zimo jih vzamem v hišo, jih pokrijem ter jih odbrždam do pomladi. Ko pride zopet sonce, pa zopet eveto okoli mojega križa."

Ona se je smehljala in me gledala z jasnimi očmi, tudi jaz sem jo gledal, gledal, tudi jaz sem smejal. Jaz nisem ničesar razumel, kar mi je pravila... Jaz nisem bil njen Borija.

"In potem ste..." sem pričel in moj glas je bil hripav in tuji. "In potem se menda zvedeli, da je bil on res ubit v vojni?"

"Kako naj pa zvem? Nihče ne ve, kje sem. Nihče nima zdaj z menoj nobenega opravka. In tudi če... Tudi, če bi zvedela, kakšna razlika bi bila potem? Ali mislite, da je mogoče do dvakrat preživeti? Ali mislite, da morejo moji lasje še enkrat beli postati? Oh, ne! Takoj naslednji dan bi šla nazaj k mojemu križu, z isto tiho molitvijo dot dan poprej; — kot bom šla vsak dan mojega življenja, ki me še čaka. Jaz ga bom srečala; ločitev s mrtjo je že za menoj."

"Jaz nisem mogel več prestajati. Skoro vpil sem po tih sobi."

"In kaj, če je živ? Kaj, če bo ostal nepoškodovan in bo prišel na zaj k vam?"

"Če bo obvarovan, mislite? To je v božjih rokah, ako bom doživela še to srečo, da se bova sestala. Toda jaz ne prošim za to. Naj bo božja volja. On ve najbolje. Ako On hoče, On mi bo vrnil dušo... tukaj ali pa tam."

Moje misli in moji čuti so bili v groznem položaju. Njena hladnokrvnost me je skoro strašila.

Zdaj rože vse cveteče
ti pričajo brezdanjo
resnico večne sreče.

Veruj, zaupaj vanjo!

Veseli je vseh mrtvih dan!
V to mrazlo, viharno življenje,
v to čudno pozemsko vrvenje
veselo nam nosi povest:
da sleherni boj enkrat je končan,
da sre je minljiva bolest...O snivajte sladko,
vi dragi, nezabni pokojni!
Utihih za vas je vik bojni —Ti rozni, nagrobni cvetovi
pomladi se zlate znakov,
ki v večnosti cvete!
Te luči, po grobih plamteče,
to nade so vaše blesteče,
izpolnjene zdaj vse...

Počivajte sladko!

M. O.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

42 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PREŠEČUJE

Vsakovrstne pooblastila, vojaška preloži in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Ročajem, ki šole dobili ameriški državljanški papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se samno na njega, kjer boste točno in solidno posredovali.

Vseh vernih duš dan.

Anton Medved.

Le pojdemo družno na grobe ob glasu zvonov jolkajočih obujati si v duši podobne prijateljev, v zemlji venočih! Kaj sanjate, ljubljene znanci, pod hladnimi strehami rušenj? Mar toži se morda vam v spanci po prejšnjem življenju? Oh ne! Vi niste — le vi ste izgnanci na kraju bridkostihih preskušanj, kjer slasti minljive so vse.

Vojaki brez upanja zmage boreči se hujše trpe, kot roke zmagalčeve blage ujetnike varno drže.

Prebili ste bojno trpljenje, združili na mirni se vrt. Oh, kaj je to naše življenje, oh, kaj je, kot — boj zoper smrt!

Le pojdemo družno na grobe mi, četa vojakov potrta; obujati si v duši podobne prijateljev z mirnega vrta!

OPOMIN.

Tempotom opominjam dolžnika Matijo Likarja, da mi vrne \$45, katere sem mu posodil, da je poslal karto svoji sestri. Dal sem mu na Caselman pri Rakudi.

Anton Knafele, Josephine, Pa. (28-30-10)

Kdaj bo konec?

Ves svet napeto pričakuje konca najstrašnejše vojne, kar jih pomni svetovna zgodovina.

Vsak človek premišljuje, kdaj bo konec tega strašnega klanja, kdaj se bo ljudstvo toliko izpametovalo, da bo samo izrazilo svoje misli in želje ter se ne bo več pustilo diktirati od svojih kraljev, cesarjev, diplomatov in državnikov. Ni dovolj, da bere človek samo dnevne novice, pač pa mora dobiti tudi nekaj pojem o notranjih zapletih v raznih državah, o raznih političnih spletkah, o vzrokih sedanjega klanja, ki se le površno omenjeni v časopisu. O vsem tem razpravlja na dalgo in široko naš "SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLEDAR", ki se že prav pridno tiska in bo v najkrajšem času izšel. Ker letos ni mogoče dobiti iz starega kraja nobenega koledarja in nobene pratike, je u mnevno, da bodo posegli po njem vsi ameriški Slovenci.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, ga naročite takoj. — Cena je isto kot lansko leto.

"SLOVENIC PUBLISHING CO."

82 Cortland St., New York, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihao Otar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jannik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janceh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podgorec.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Des Moines, Iowa: Dan. Badovinac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zollet in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galtsch.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matja Barborki.

Ogleby, Ill.: Matt. Hribernik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.

Kingo, Kans.: Mike Pendell.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shultz, M. F. Kobe in Martin Rade.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Litovich.

Chisholm, Minn.: E. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Goula.

Joa. J. Peshel in Louis M. Perusek.

Keweenaw, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittiville, Minn. in okolica: Joe Adamsch.

Nashwan, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Goulds, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Barberton, O. in okolica: Math Kra-mar in Louis Balant.

Bridgeport, O.: Frank Hočevan.

Cincinnati, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Besak, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okolica: J. Kunšec in Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakša.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pletersček.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolica: John Dem-sar.

Cannonburg, Pa.: John Koklich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kocovar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pak in Vid Sovanšek.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem-sar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavčič.

Dunio, Pa. in okolica: Joseph Subor.

Iz modernega sveta.

Roman. Spisal Fr. S. Finžgar.

(Nadaljevanje.)

Lepo popoldne je izvalilo tudi doktorja Sluga, da se je napolnil po cesti, po kateri je hodila procesija drugih ljudi. Uvrstil se je med nje. Par radovednih pogledov ga je pozdravilo, nato je bil čisto sam sredi množice. Spredaj in zadaj so se pomikale skupine družin. Starejši pari so vodili za roke deca, svarili, opominjali, kljub temu pa z vso srečo ogledovali zdrave in živahne otroke. Očetje so bili dokaj zamisljeni in so kadili smodke; zgovornim ženam so odgovarjali nakratko. Mlajši, še ne dolgo poročeni, so se vodili roko v roki. Tesno so stopali drug ob drugem, ozirali se po pogostoma med seboj v oči, smejali so se glasno in veselo. Razen teh so hodili še drugi, mladi in veseli: gospodične in gospodje. Mnogo so se menili, vsi naenkrat so se vočkrat zasmejali, da so se gospodične stisnile tesneje druga k drugi, gospodje so se pa zadrževali v ponosni zavesti, da jih izborni zabavajo.

Dr. Sluga je stopal sam. V rokavih, na hrbtu sklenjenih, je držal palico. Glave ni imel ponosno dvignjene. Nekoliko je bila vpgnjena naprej, kakor bi jo tisele težke misli. Stopal je enakomerno in nikamor se ni oziral, kakor bi ne bilo živo duše ob njem. In vendar je tako jasno slišal vsak zvok, tako natančno je videl iskrene poglede, ki so se med seboj božali in poljubovali. Otožnost mu je sejala v sreci in začutil je nenadoma, da je tako strašno sam na tem božjem svetu. In bilo mu je čedalje bolj neugodno. Celo predsedati in muzeti mu je začel smeh pred njim in za njim. Govoril si je, da so ti ljudje nemni, otroci, brez miselnosti, sicer bi se ne smejali tako venomer. Gotovo bi bil krenil s ceste, samo da bi se ločila majhna stezica od nje in ga peljala po travnikih, čez samotno polje, v tisti le hrastovi gozdček, da ne bi slišal več tega smeha, teh otročjih, brezskrbnih glasov.

Ali steze ni bilo, ob desni in ob levi pa raznočrtni travniki, od katerih je puhtela izpod solnčnih žarkov tenka soparica. Doktor Sluga je romal dalje z veselo procesijo proti cerkvi pod Kalvarijo.

Zamislil se je.

Kar nenadoma je prišlo od nekod ter je stopilo k njemu. Zadebelo je po vijolicah. Ko se je hotel okreniti, je stalo že tesno ob njem, prišlo njegovo roko in z drobnim korakom hodilo tiho, kakor po zraku, poleg njega. Da, to je njen diš, njena gorakota! Pavla ga je omamljala tako na plesu. In tako-le je sedaj hodila žnjim — družica življenja — lepe nedeljske popoldneve sredi travnikov in njiv. Ob roki bi čutil njeno gorakoto, čutil bi utripe njene srece; kadar bi ga pogledala, bi se razširile njene oči, kakor da bi ga hotele objeti — in potem bi se tako skrivnostno napol zaprle, v strahu, da ne bi izgubile tiste, ki so pravkar objele. In Vinko bi ji govoril lepe besede; vedno nove misli bi se mu ponujale, nove — globoke in vesele, katere bi Pavla spremljala z nagačivimi opazkami. In kadar bi pogledal nanjo, bi se posvetili na belem vratu indijski svetlinčki, vkovani v zlato, in on bi jo stisnil tesneje za roko, približal bi jo bolj k sreci. Pavla bi ga okrenila glavo, nalahče tako, da bi ga pobožali njeni kodri in bi mu pokazala lepe zobe ter mu rekla: Porednež! Nato bi se oba zasmejala in šla nekaj korakov hitreje, da bi prešla počasi par pred seboj —

Vinko ni bil več sam. Oprjelo se mu je za komolec in hodilo je žnjim s pomladno rahlimi koraki. Smeh spredaj in zadaj mu ni bil več smeh, več mu ni bil neznan. Smejala se je njegova duša in tiho je kramoljala...

Sam ni vedel, kdaj se je dvignil pred njim stopnički zvonik bele cerkve Kristusovega vstajenja. Glavo je dvignil in pogledal v odprte line. Izginilo je od njegove strani — nenadoma, kakor je prišlo. Ozrl se je; ničesar ni videl. Zazdelo se mu je, da je dvoje velikih plavih oči pogledalo nanj, in te oči so bile oči — Almine, in oči Almine so bile žalostne —

Veselo in krič delavskih otrok sta ga poklicala nazaj, kjer je hodil doslej kakor po svetilnem vrtu, na katerem klipi iz svetnih kletih duh po mehi.

Krog cerkve so stali tri ponosne bele gostilne. Nekaj kočij je

bilo pred njimi. Za lepimi hišami so šepale ravne bajte z majhnimi okni, nekatere napol lesene, krite s slamo, po kateri je rastel mah. Branjevske so imele šatore na prostoru pred cerkvijo.

Dr. Sluga se je počasi bližal živahni množici. Iz gostiln so prihajali gosposki gostje in postajali pred durmi. Sredi 'trga' pred cerkvijo je bil krič, pehanje in rovanje slaboočelih, deloma že bosonogih dečkov. Od lesenih hiš so se bližale ravne postave mater z dojenčki v naročju, možje s pipami in dekleta, ki so imele bele predpasnike s pedanj širokimi čepkami. Obstajali so za vogli ter vsi so gledali v to živo in kričečo gružo, ki je vrela krog mestnega landaverja. Dr. Sluga se takisto ozre radoveden na gručo, potem na voz in ugriba, kaj bi to bilo.

Tedaj se dvigne na vozu velika, suha postava z dolgimi, povešenimi brkami. Z dolgo levo roko je držal ta človek vrečko, z veliko desnico — kakor lopata — je segel zdajci v vrečko in iz nje prinesel zaprto perišče, katero dvignil visoko.

Krik med otroci je rastel, klobuki so leteli kvišku, gozdiček rok se je dvignil proti vozu, vse se je obrnilo v celotni klobčič in se rinilo, kričalo, tudi vzdihalo in jokalo, kakor bi se hotela dvigniti vsa množica s peroti do one silne roke, ki je tiščala polno pest.

"Ena, dve, tri!"

Zaenkljalo je po belem pesku in gruča se je priklopnila, namesto rok so se dvigale kvišku boste noge, krik je zavrnil, a polagoma pojemal in pojemal, začul se je jak bolečin, jok, pričelo se je rvanje in pehanje — nazadnje je vse potihnilo. Dečki so vstajali z razgretimi obrazi, iskali klobuke in šli na dlani, koliko krajarjev je kdo dobil. Trije najmanjši v razparanih hlačkah so jokaje zapustili bojno polje.

Se enkrat — in še enkrat se je vslo kakor dežja — ljudje so se nagledali in nasmejali — dečki so hiteli k šatorom in si potoma brisali blatna kolena.

Dr. Sluga je pa stal od daleč in strmel nevede, ali naj se vrne, ali gre naprej. Z voza se je namreč stočeno-mimo mrazil — adjunkt Prosence. Flegmatično je stopil z voza. Njegovo lice je bilo radostno. Nekaj dekle ga je obstopilo in mu pomajalo odprte roke. Prosence je vse obdaroval — ker jim je prepovedal prej, da se ne smejo spopadati z dečki — in nato odšel z dolgimi počasnimi koraki mimo cerkve.

Tedaj se je podvil za njim Vinko Sluga. Prve stopinje je zastavil Prosence v klanec proti Kalvariji, ko ga prime za rokav Vinko:

"Za vraga, kaj počenjaš?"

Pristav se je ozrl.

"Oho! Sluga! — Socialno vprašanje študiram!"

"Interesanten študent si!"

"Boj nego ti! Ti nisi modern, ker ne čeniš nazornega nauka. Ti si teoretik. Po tvoji glavi vrše razni Marks, Bebel, Lassalli, Oweni, Saint Simoni, Lavrovici, Lavrovi — in bogve kaj učenjaki še. Jaz pa porabim lepo popoldne, dve pesti krajarjev, ki jih vržem med otroke, in imam jasno, nazorno razložen večni krik človeštva: 'Panem et circenses.' (Kruh in zabava.) Drugi so imeli komedijo — otroci imajo pa pomaranče in zabavo — ergo oboje. Seveda tudi nekoliko obdrzajnih kolen, nekaj prask po rokavi. Toda mara svet za krvava kolena, če se gre za denar. Saj si videl! Deset jih prekobali in pohodi, da dobi krajar. To je svet — jasno, nazorno pred nosom; veliki svet je seveda toliko popolnejši, da ti kar dokaz, kakor bi imel pravico in dolžnost drugega pohoditi, da pride preko njega do kruha, do časti in slave ali vsaj do ugleda."

"Kdo bi si bil mislil, da imaš toliko smisla za socialno dobo. V kavarni si zadnje govoril drugače!"

"Ker se je šlo za drugo reč. Tedaj sem tebi hotel dokazati, da moraš biti ti tudi človek, kakor ti le paglavci. Prirani se najprej do krajar, potem zgovori. — No, kako pa ti gre?"

"S Semenom sva se pred tednom sprla prav zaradi najinih nasprotnih nazorov."

"No, in —"

"Rekel sem mu topov!"

"Moška je ta!"

"Misli sem, da me pozove. Toda ni ga bilo. Sedaj obarjva strogo oficelno!"

"Saj sem ti rekel, da je poba."

"Izvolal sem pa med delavci že toliko, da sem, kakdo vre."

"Kaj me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"In ti sezi z roko v krop, če te prsti skelijo. Fant, bodi pameten!"

"Pameten hočem biti, — toda principi — so principi!"

"Hf — hf, hf", se je oddihal adjunkt in globoko soplel ter mrmraje ponavljal: "Principi so principi."

Prišla sta na Kalvarijo.

Krog križev se je gnetlo ljudstva. Prvo cvetje so pokladali pred križ, poklekali so pred njim in molili; matere so dvigale otroke, da so poljubljali krvave in blede Zveličarjeve noge.

Adjunkt in zdravnik sta obstala in se odkrila. Za Kristusovo kronano glavo se je bleščala velika solnčna obla, ki se je bližala vrhu visoke gore. Oblivala je z zlatordečim nimfom nagnjeno glavo Odršenika —

Po gozdu so ptice pele večernice, ljudstvo je tiho šumelo in kipele iz doline proti križu. Nad vso množico, nad vso vstajajočo naravo je slovesno plavala preokoba iz božjih ustnic:

"Ko bom povisan na križu, potegnem vse k Sebi —"

XII.

Kontrolor se je odpejal, da sklene z neko tvrdko pogodbo za nabavo železnice. Sama je bila doma Luci. Brez soproga ni hodila navadno na izprehode. Zato je sedela tisto popoldne pri klavirju in sanjalar ter svoje mladostne sanje izpod vedno jasnega italijanskega neba izlivala v strune. Akordi so zadoneli burno kakor utripi vročega italijanskega srea, pojemali so zopet in se prelili v melanholično pesem napolitanske mandoline, ki zveni v mesečni noči pod zrelini orazami na Posilipu in se guglje po dihanju čarobnega maja, kakor ribiški čoln po plivkajočem pristanišču.

Pri kontrolorki je sedel stalni gost in domači prijatelj nadzornik Seme. Govoril ni nič. Strastno si je prižgal cigareto za cigareto, zamrmral večasih, kakor bi hotel peti, toda vselej se je ustrašil lastnega glasu, ki je tako hrešče udaril med ubrane strune, ali hotel spremljati zvoniki alt kontrolorke. Samo eno besedo je zapel in vselej je kar z odprtimi ustnicami obmolnil. Čutil je silno disonanco. Glas gospe je bil čist kakor srebro — njegov se mu je zdel umazan, gluhast in prsten, da bi gotovo oskrnil lepo pesem, kakor bi na svetli marmorni kip pritiskal blatne roke.

Zato je čisto umolnil. Stal je odmaknil od klavirja, da je gledal igralko od daleč. Skozi gardine so pluli solnčni žarki in poskakovali na igrajočih belih rokav. Tako so bile nežne in bele, da si celo žarki niso upali vsuti se nanje z odločnim mirom, ampak so se jih samo dotikali, prilizovali so se jim in jih poljubovali. Nekateri so se skirli v blesteči briljant v zaročenem prstanu. Tam so zažareli v mavričnem ognju in iz prstana gledali z drhtečimi zlatimi očesi v lice krasni Luciji. — Nadzornik je strmel v to čarobno podobo, njegove misli so se zapletele čisto vanjo.

"Ah, Luci!"

Kontrolorka se je ozrla naglo in ga skoro srepo pogledala.

"Zelite?"

"Ah, Luci!"

Seme je zdrsnil s stola, pokleknil poleg nje, nagnil se nad klavirju in začel poljubovati njene roke.

Luci je začutila ogenj, ki so ga dihale nadzornikove ustnice. V njej se je nekaj streslo, kakor bi vihar nenadoma udaril v dušo. Obrvi je skrčila, ustnice stisnila, roke mu odmaknila in energično vstala od klavirja.

"Ne bodite predzrni!"

Ošla je po salonu.

Seme je še klečal, gledal za njo s širokoodprtimi očmi, nosnice so mu plale kakor nozdrvi mlademu žrebetu in jezik blebetal: "Ah, Luci, Luci, Luci —"

Kontrolorka je šla k oknu.

"Poglejte, zdravnik gre z Almo! — V stanovanje gre!"

Zdravnik se je bil vrnil s Kalvarije. V parku je šetala Alma z mlajšim bratom. Ko jo je zdravnik pozdravil, je stopila Alma k njemu.

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

"Torej mi poudarite!"

"Oprostite, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni, da bi mi posodili kako knjigo, ki se poča s sociologijo? Vaš govor z onega večera mi ne gre iz glave. Rada bi kaj čitala."

"Kako me veseli, gospica, da se tudi vi zanimate za najbolj aktualno vprašanje naše dobe? V drugih narodih se že davno bavi tudi neznani spol s takimi študijami, na primer Rusinje."

STOTNIK BOELKE, KI JE TEKOM TE VOJNE UNIČIL 40 ZAVEZNIŠKIH ZRAKOPLOVOV TER KONČNO NAŠEL SVOJ KONEC KOT DANES POROČANO.

"En trenutek izvolite počakati, takoj vam prinesem knjigo."

"Grem z vami; saj dovolite?"

"Seveda, čast mi je, če se mordam."

"Kaj ne, če se morda ne bojim — rečimo puhlih opazk. Kaj me briga! Honey svit qui mal y pense. Pojdiva!"

Šla sta mimo paviljonov. Zdravnik se je ozrl; iskal je brata; toda ta je ostal v parku in lovil metulja-citrončka.

Prav v tem trenutku je stopila kontrolorka k oknu in sporečila to nadzorniku. Seme se je hitro dvignil. Vzkipel mu je žolč. Ta zdravnik, to je zanj pravi demon. Povsod se mu nastavlja pred nogo. Tako blaženi trenutki, tako silno dolgo pričakovana ura, da bi razodel čustva, ki ga palijo noč in dan, oboževani gospe — in sedaj je vse razdrto, vse uničeno. Sel je hitro k oknu in predirajoče pogledal Luci, ki je imela nekoliko nejevoljno lice. Semenu je šinila skozi glavo takoj strašna misel: Luci je Almi nevoščljiva! Luci je ljubosumna! Zdravnik čista!

Vse to mu je sugerirala razpajana domišljija. Zobe je stisnil, da je skoro zaskripalo.

"Kak škandal, škandal! Dan na dan uvozi škandali! Tako nedolžno deo, Almo, hčerko svoje ga šefa — lopov — lopov je, diroktorju povem, da ga zapelji hiše. — Tja grem, primem ga za vrat in vržem iz sobe — lopov, propalica!"

"Ne bodite besni! Kaj vas briga? Ne obsojajte tako naglo!"

"Ni me obsojan, vem, vse vem! Ta človek je sin samega satana! Škandal! Poštenji gospici sneda ugled."

"Naša Franci in Gerti sta pri zdravnikovi kuharici, ki se tako rada igra z njima. Toraj, čemu norite? — Sicer, kaj pa to, ko ste vi pri meni?"

Kontrolorka je stopila korak nazaj, črne oči so kakor dva trna pičile Semenu v obraz in so odločno vprašale: "Kaj sodiš tudi mene tako?"

Seme je bil pobit, kakor bi pljusnil škaf vode na njegovo glavo. Hotel je nekaj odgovoriti, pa ni mogel. Skoro jokajoče je vzdihnil vnovič:

"Ah, Luci!"

Kontrolorka mu je obrnila hrbet. Prepričana je bila, da je dosti močna; kljub temu ji je bila naenkrat samotna ob tem človeku polna čudnih strahov, vsa živa vojne, v kateri je ona v srcu vztrepetala in drhtela.

Nadzornik je hodil po sobi in se je tresel sleherni živec. Zaželela je osvetle, zasovražila je dokovalec kakor sam s seboj opravičeval svoj izbruh ter izkušal dokazati, da je govoril prav in da

Seme je bil pobit, kakor bi pljusnil škaf vode na njegovo glavo. Hotel je nekaj odgovoriti, pa ni mogel. Skoro jokajoče je vzdihnil vnovič:

"Ah, Luci!"

Kontrolorka mu je obrnila hrbet. Prepričana je bila, da je dosti močna; kljub temu ji je bila naenkrat samotna ob tem človeku polna čudnih strahov, vsa živa vojne, v kateri je ona v srcu vztrepetala in drhtela.

Nadzornik je hodil po sobi in se je tresel sleherni živec. Zaželela je osvetle, zasovražila je dokovalec kakor sam s seboj opravičeval svoj izbruh ter izkušal dokazati, da je govoril prav in da

Seme je bil pobit, kakor bi pljusnil škaf vode na njegovo glavo. Hotel je nekaj odgovoriti, pa ni mogel. Skoro jokajoče je vzdihnil vnovič:

"Ah, Luci!"

Kontrolorka mu je obrnila hrbet. Prepričana je bila, da je dosti močna; kljub temu ji je bila naenkrat samotna ob tem človeku polna čudnih strahov, vsa živa vojne, v kateri je ona v srcu vztrepetala in drhtela.

Nadzornik je hodil po sobi in se je tresel sleherni živec. Zaželela je osvetle, zasovražila je dokovalec kakor sam s seboj opravičeval svoj izbruh ter izkušal dokazati, da je govoril prav in da

Seme je bil pobit, kakor bi pljusnil škaf vode na njegovo glavo. Hotel je nekaj odgovoriti, pa ni mogel. Skoro jokajoče je vzdihnil vnovič:

"Ah, Luci!"

Kontrolorka mu je obrnila hrbet. Prepričana je bila, da je dosti močna; kljub temu ji je bila naenkrat samotna ob tem človeku polna čudnih strahov, vsa živa vojne, v kateri je ona v srcu vztrepetala in drhtela.

Nadzornik je hodil po sobi in se je tresel sleherni živec. Zaželela je osvetle, zasovražila je dokovalec kakor sam s seboj opravičeval svoj izbruh ter izkušal dokazati, da je govoril prav in da

Seme je bil pobit, kakor bi pljusnil škaf vode na njegovo glavo. Hotel je nekaj odgovoriti, pa ni mogel. Skoro jokajoče je vzdihnil vnovič:

"Ah, Luci!"

Kontrolorka mu je obrnila hrbet. Prepričana je bila, da je dosti močna; kljub temu ji je bila naenkrat samotna ob tem človeku polna čudnih strahov, vsa živa vojne, v kateri je ona v srcu vztrepetala in drhtela.

omahovala in se kakor v omotici opotekla.

Seme je razprostrl roke — Luci je začutila njegove ustnice na svojih.

"Nikdar!"... Zazvenelo je kakor disakord po sobi.

Sunila ga je od sebe in zbežala v spalnico. Za njo je šlo nekaj, česar ni še poznala doslej. S svilenim robcem si je otirala ustnice, ki so jo pekle. Roke so se ji tresle, kakor zločinu, ki je izvršil prvi umor. In šlo je za njo v spalnico kakor črna lisa, kot umazana senca in za seboj je puščalo sledove na tleh, na stenah, da bi moral vsak zavpiti, kdor bi vstopil: Kaj se je zgodilo, nesrečnica!

Luci se je prišla za posteljo. Nad njo je visel spomin rajne matere — čudodelna Madama di Campiglio. Črne, svetle oči kontrolorke je zmračila solzna bridkost. Po licih sta pritekli dve kapljici. Stresla se je in omahnila čez posteljo:

"Madonna santissima!"

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(Dalje prihodnjic).

(

I. J. Kraszewski:

UMIRAJOČI.

ZGODOVINSKI ROMAN.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

23

(Nadaljevanje).

Starec je sedel v naslonjaču in se prijel za glavo. — Ali veš, kam nas bo to privedlo? — Stari ničesar ne slutiti. — Ti si pa vendar vedel, da bi bila ta ženitev vseh rešitev. — Jaz nisem ničesar zakrivil, — je odvrnil Robert. — Rekli ste mi, da naj grem na pot, in sem šel. — Ko sem se naveličal, sem se zopet vrnil.

— Kaj pa grof? — Ali je znorel? — Zbal se je, da bi se sam ne prišel na kant. — Dobil sem korbič, prav pošteno korbič. — Zdaj se morava pomeniti, kaj naj poveva očetu. — Oče bo užaljen. — Vem, da bo... Zategadelj sem prišel k vam, da se midva najprej pogovoriva.

Knez Hugon je sedel omamljen in ni vedel, kaj bi odgovoril. — Če mislite, dragi stric — je nadaljeval Robert, — da bi bil oče jezen na grofa, ker mi ne da svoje hčere, bom jaz prevzel vso krivdo nase. — Boljše je, da se jezi name, kot da bi se na koga drugega.

— Ne vem, kaj bi rekel, ne vem, moj Bog! — Brat je živel v miru in se vedno živi. —

— Ali bi ne bilo boljše, če bi mu ne zadali tega udarca, ki bi ga morda usmrtil?

— Menda sam veš, da se ne moreš dolgo tukaj skrivati. — Slučajno bi kdo povedal da si tukaj in to bi bila za kneza strašna novica. —

Zamišljen se je začel izprehajati semtertja po sobi. —

— Ah — je rekel po kratkem premisleku, zdi se mi, da sem našel izhod. — Bog naj mi odpusti laž. — Povedal mu bom, da mi je nekdo pisal, da si sklenil odpotovati iz Varšave, ker se ne znata grof Mošinski in njegova hči tako obnašati kot se mora človek obnašati napram človeku, ki je potomec Branskih. — Umerno je, da ga bo precej jezilo, pa se bo že potolažil. — Danes prenočuj pri Gozdowskemu ali pa pri Zenonu, da te ne bo nikdo videl.

Po teh besedah ga je objel in zajokal.

Tedaj je pozvonilo.

— Zdaj pa idi. — K večerji kličejo. — Jutri bova šla skupaj k očetu.

Molče sta se še enkrat objela.

— Hun — je rekel general — ko je prišel po stopnicah — o rešitvi ne more biti nobenega govora več. — Zdaj nam ne preostaja drugega kot podaljšati rok. — Mi brodolomci bomo s častjo prenašali revščino in trpljenje, toda uboga Stela, ta angelj. —

V razsvetljeni dvorani je bilo vse veselo. — Nikdo ni slutil, kaj vse bo prinesel naslednji dan.

Pri večerji je stregla starec Zurbova hčerka Antonija.

— Toda, gospodična, gospodična — se je branil Norbert. — Saj ni treba. — To je preveč potrpeljivosti.

Razen Zenona Zurbine in Gozdowskega so bili že vsi zbrani.

— Kako je pa z ribami, gospod kaplan? — je vprašal stari knez patra Serafina.

— Molče, molče, vaša milost.

— Kako je z ribolovom? — Saj ste položili mreže, kaj ne?

— Seveda, toda ulovil sem le malo.

— Kako pa vi, pan Vincentovič?

— Par srujakov je bilo, drugega pa nič. — Letos je zelo malo divjačine.

— Vse mine, vse mine — je šepetal starec.

Tedaj sta vstopila Gozdowski in pan Zenon Zurba.

— Ali ste zdravi, gospod doktor? — kaj delate? — je vprašal slednjega.

— Hvala, vaša milost. — Zdrav sem in tudi do dela imam veliko veselja, toda dela manjka. — Oče noče nobene pomoči, oče dela za dva. —

— Da, vaš oče je mož na pravem mestu. — Kaj pa vi? — je vprašal Gozdowskega. — Vas ni bilo nekaj časa doma.

— Da, imel sem več opravkov, vaša milost.

— Morda kaj posebnega?

— Ne, ničesar posebnega vaša milost.

Takrat je vstopil v dvorano general in sedel poleg kneza.

— Ali sta ti kaj pisala Robert ali knezoškok? — ga je vprašal starec.

— Ne, pisma nisem dobil, toda Parnicki se je vrnil iz Varšave in prinesel seboj par posebno dobrih novic.

— V kakšnem oziru?

— Glede ženitve kneza Roberta.

— Kaj pa je? — Kaj se je zgodilo?

— Povedal mi je, da se bo Robert v kratkem času vrnil.

— Ali se je razdrlo? — Ne, to skoraj in mogoče. — Pa se že vsaj ni razdrlo? — Ne, to ni mogoče.

— Razdrlo se ni. — To se pravi. Parnicki ne ve, kaj se je pravzaprav zgodilo. — Slišal je le, da se je nekaj zgodilo in da bo knez Robert odpotoval. — Morda bo že jutri tukaj. — Zategadelj tudi ni nič pisal.

Starec je pil čaj in zapičil pogled v svojega brata.

— General, prosim te, ničesar mi ne taj! — Čudni ljudje ste vsi od prega do zadnjega. — Vedno nekaj skrivate pred menoj. — Jaz vendar nisem otrok.

— Povedal sem ti vse, kar sem slišal. — Parnicki mi je nadaljeval, da se grof in njegova hči v mestu strašno nerodno obnašata in da je Robert jezen na nju. — Zdi se mi, da človeku ni prav ljubo, če se drugi ljudje norčujejo iz njega.

Starec je namršil čelo, potem je pa zopet pogledal svojega brata rekoč:

— Kneza Roberta ne morem ničesar dolžiti. — On ve, da kneginja Branska ne sme biti smešna. — Če bi bila kraljeva hči in če bi se ne znala obnašati, bi je niti ne pogledal. — Toda Parnicki pretira.

— On je sicer žlahčič, pa je ves prepojen z demokratskimi idejami. —

— Že mogoče — je odvrnil general.

— Robert je kavalir v pravem pomenu besede. — Počakajmo, da se bo vrnil. — Kaj pa grof?

— Zdi se mi, da bo ostal v Varšavi.

— Morda bo prišel Robert samo zato, da se bo posvetoval z nami?

— Tudi lahko.

— No, počakajmo do jutri.

— Le nikar se ne razburjaj preveč.

— Zakaj bi se razburjal.

Po večerji so se poslovili in odšli v svojo sobo.

Samo kneginja Stela je vedela, da se je pripetilo nekaj, kar bo imelo za vse zelo slabe posledice.

Naslednje jutro po maši je povedal tajnik staremu knezu, da se je vrnil knez Robert.

— Dobro, naj vstopi.

Knez Robert je prišel v sobo v potni obleki in poljubil očetu roko:

— Ali si se že vrnil? — Ljudje o marsičem govorijo, toda jaz nikomur ne vjamem. — Ali se je kaj zgodilo, ljubi sin?

— Ničesar odločilnega. — Povedati vam moram tudi, da se ne morem poročiti po vaši želji.

— Zakaj pa ne?

— Ne vjamem, da bi se dopadel grofici Alfonzini, ker sta najina značaja precej različna.

— Kaj pa grof?

— Grof je zelo ponosen na svoje premoženje.

— On je tak, kot so vsi malomeščani.

— Da, malomeščan v pravem pomenu besede.

— Ali se ni dobro obnašal v tvoji družbi?

— Tega ravno ne. — Vsak dan sva manj občevala, in nazadnje se mi je zdelo najboljše za nekaj časa odpotovati.

— Vse, kar si mi povedal, je nekako čudno in ne natančno. — Ali ne bo sploh ničesar poročil? — Ali si se premislil?

— Ne, tega ravno ne.

— Ali se je grof premislil?

— Ne... Morda bi se, če bi dobil pripravno partijo.

Starec je planil kvišku:

— Boljšo partijo? — Boljšo partijo kot je knez Branski? — To sem pa res radoveden. — Morda braziljskega princa? — Smešno, smešno...

Kljub smehu se mu je na obrazu pojavila skrb.

(Dalje prihodnjič).

Razlika med lažnjivcem in lažnjivcem.

Ako se kak navaden človek zlaže, se ga imenuje lažnjivec, toda, ako se kak uradnik današnjih vlad prav po vrazje zlaže, se ga imenuje — diplomata!

To pametno je napisal newyorški list "Call" in to je dejstvo.

Ako kak privaten državljani, recimo trgovec, ki napravi s svojo trgovino komaj toliko, da se preživlja, izda krivo ali napačno poročilo, se ga imenuje goljuf ali "švinderler".

Ako pa kak bankir, milijonar, financir izda kakšno napačno poročilo o svoji trgovini, mu pravijo drugi: ta pa zna. — on je biznessman.

Ako pride, recimo iz Londona ali Berlina, kakšno uradno poročilo, v katerem ni niti ene besedice resnice, pravijo vsi: seveda to ni res, toda kaj se hoče, to je vojna igra, — toda ne pravijo, da je laž.

Neko poročilo se je glasilo, da je vse, kar se piše in govori o nemškem podmorskem čolnu "Bremenu", vse skupaj čisto navadna "izmišljotina". Pravijo, da tak submarin še nikdar eksistiral ni. Nemška vlada je izdala to poročilo, da je s tem za nos vodila angleški pomorščaki, ki je istočasno pazila na submarin "Deutschland", ki je ravno takrat vozil proti domu.

Celemu svetu se je lagalo — kot pravijo —, toda to so imenovali v poročilu "izmišljotina".

Mi, ki smo ljudje, imenujemo to, kar se tam imenuje "izmišljotina", — laž.

Vlade v Evropi se morajo lagati, kajti to je njihov posel, drugače ne bi moglo eksistirati. Ako bi vlade govorile čisto resnico, bi tako izginile kot so prišle na površje.

Toraj, pridemo do zaključka, da je razlika med lažnjivcem in lažnjivcem ta, da je eden lažnjivec, drugi pa diplomat.

In to bo tako dolgo, dokler ne bo netreznost masa videla to razliko!

Iščem svoja dva prijatelja MIHAELA in JOSIPA ŠUSTERŠIČ. Doma sta oba iz Velikega Podlubna pri Novem mestu. V Združenih državah že bivate čez sedem let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi naznani nju naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Frank Šusteršič, Box 158, Ralston, Pa. (28-31-10)

Kje je moj brat PETER MIHELIČ? Doma je iz vasi Plešče na Hrvaškem. Pred 4. meseci sva bila skupaj v Pickens, W. Va., in potem je odšel v državo Michigan, pa mi ni pisal, kje se je nastanil. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasi. — Rudolph Mihelič, 1364 E. 40. St., Cleveland, Ohio. (25-28-10)

Iščem svojega brata JOSIPA MIHELIČ. Doma je iz vasi Sodevec, fara Stari trg pri Kočevju. V Združenih državah že biva nekaj pet let in dve leti že ne vem, kje se nahaja. Preje je bil v Ely, Minn., in potem na Calumetu, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasi svoji sestri: Mary Kavie, c/o Friegel, 209-14. St., Brooklyn, New York. (25-31-10)

Iščem svojega brata JOSIPA MIHELIČ. Doma je iz vasi Sodevec, fara Stari trg pri Kočevju. V Združenih državah že biva nekaj pet let in dve leti že ne vem, kje se nahaja. Preje je bil v Ely, Minn., in potem na Calumetu, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasi svoji sestri: Mary Kavie, c/o Friegel, 209-14. St., Brooklyn, New York. (25-31-10)

BRAT, POMAGAJ TRPNOŠTU BRATU!

Maloruska.

Marijan.

Osedlajte mi konjica, čilega konjica!

"Kaj ti boče čili konjica?"

Črez poljano ga pojezdil v diru hitrem kakor sokol.

"Česa boš iskal v poljani, saj ni tamkaj divje orde?"

Oj, ne bodem bojeval se, ne prelivam gorke krvi;

sladki mir mi polni dušo in srce ljubezen vroča.

Siva mati, dobra mati joče se, nestrpno čaka,

kdaž jo sinko bo obiskal...

Črez poljano je pojezdil v diru hitrem kakor sokol,

črez poljano je prijezdil pa je našel kočjo prazno.

Vprašal ptičico je drobno:

"Kam odšli so draga mati, da je naša kočja prazna? Če si videla, povej mi!"

Za vasjo mu pokazala je gomilo sveže zemlje in žalostno mu zapela:

"Čakala je, hrepenela, hrepenenja je umrla.

Pa so v grob jo položili, v njem počiva dan že tretji."

Zjokal mladi se junak je in poljubil svežo zemljo,

zmolil pet je očenašev pa zaželel si nebes.

Kaj svetega je v tvoji duši...

Anton Medved.

Kar svetega je tvoji duši, ne daj iztrgati nikdar, naj tudi drugo vse razruši usode trde ti vihar!

Naj svet prezira, v stran te surva, vseh klikov ti ne budi mar, dokler srce ti verno čuva svetinj netaknjenih oltar.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Harmonike so v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine. Harmonike so tudi v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

socialni harmoniki vrsto izdelujejo in popravljajo po najnižjih cenah, a dole trpešno in nanesljivo. V popravu nanesljivo vsakdo pošlje, kar sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po dani harmoniki kdo sahata brez nadaljnjega vprašanja.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St., Cleveland, Ohio.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID AVSTRORSKE, KRAJNSKE IN DALMAČIJE Z MEJO VOSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID AVSTRORSKE, KRAJNSKE IN DALMAČIJE Z MEJO VOSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

CENA 15 CENTOV.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID AVSTRORSKE, KRAJNSKE IN DALMAČIJE Z MEJO VOSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Kdo je spisal Homerja?

Šolski ravnatelj je nekega dne obiskal vse razrede. — V drugem razredu je nekega dijaka nenadoma vprašal:

— Kdo je spisal Homerja?

Dijak se je prestrašil ravnatelja, prišel je v neprijetno zadrego in odgovoril hitro, ne da bi pravzaprav vedel, kaj bo odgovoril:

— Jaz že ne!

Razume se, da se je ravnatelj in cel razred s profesorjem vred smejal temu odgovoru, kajti menda je pač razumljivo, da je Homerja spisal Homer.

Opoldne je šel ravnatelj v kosiču in povedal restavraterju, kaj se mu je dogodilo v šoli.

Restavrater in ravnatelj sta se zopet smejala, da so jima solze iz oči tekale, da jima je duška zmanjkalo.

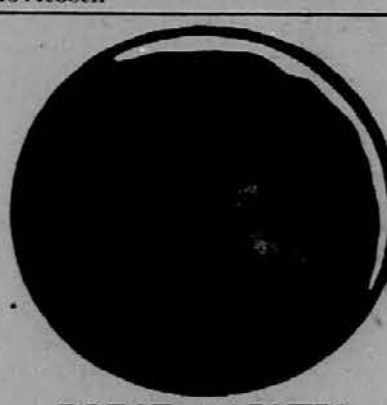
Ko je pa prišel restavrater nekoliko k sebi, ko mu je smeh nekoliko ponehal, je pa pripomnil:

— Kajne, da ga je?

Gostilničar je namreč še manj vedel o Homerju kot oni drugoogolec.

Ravnatelj se je moral seveda še bolj smejati, ne toliko dijakovemu odgovoru kot restavraterjevi opazki.

Smeha ni bilo ne kraja ne konca, restavrater se je smejal dijaku, ki se je ravnatelju "nalagal", da ni spisal Homerja, ravnatelj se je smejal pa restavraterjevi duhovitosti.

POZOR ROJAKI!

Harmonike so v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine. Harmonike so tudi v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

socialni harmoniki vrsto izdelujejo in popravljajo po najnižjih cenah, a dole trpešno in nanesljivo. V popravu nanesljivo vsakdo pošlje, kar sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po dani harmoniki kdo sahata brez nadaljnjega vprašanja.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Harmonike so v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine. Harmonike so tudi v vsaki hiši potrebne, da se lahko zabavajo vsi člani družine.

JOHN WENZEL, 1017 East 64th St